

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 23, 1988

Nr. 36

„LKB Kronika“ Nr. 74

(Tęsinys)

TSKP CK Generaliniam
Sekretoriui M. Gorbaciovui,

TSRS Religijų reikalų tarybos
pirmininkui Charčevui

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Nuorašas Lietuvos Vyskupams
Lietuvos ir Klaipėdos miesto
tikinčiųjų

Pareiškimas

1987 m. sausio mėnesio 19-20 d. Lietuvos tikinčiųjų delegacija kreipėsi į TSKP CK ir į Religijų reikalų tarybą Klaipėdos miesto „Taikos Karalienės“ bažnyčios grąžinimo klausimu. Mus priėmė atsakingasis CK darbuotojas Krygins ir pažadėjo mėnesio laikotarpyje duoti konkretų atsakymą. Pareiškime buvo nurodytos pavardės ir adresai tų žmonių, kuriems buvo galima pranešti valdžios organų nutarimą. Klaipėdos miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja drg. Blažienė pilietei Birutei Mockienei, gyvenančiai Klaipėdoje, vietoj atsakymo pagrasino keturis metus kalėti, jei ji nesiliaus rūpintis bažnyčios grąžinimu. Antanui Avelui, Klaipėdos miesto gyventojui, drg. Blažienė taip pat nedavė jokio atsakymo. Šių metų vasario 13 d. Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Kazakevičius atvyko pas Kauno miesto gyventoją Juozą Kazalupoką ir vietoj atsakymo pravedė tardymą.

Po pusantros mėnesio buvo kreiptasi telefonu į TSKP CK propagandinio skyriaus

darbuotoją drg. B.M. Kuviniovą — kuriai buvo pavestas Klaipėdos bažnyčios reikalas. Ji atsakė, kad Klaipėdos bažnyčios grąžinimo sprendimas perduotas Religijų reikalų tarybai. Religijų reikalų taryba atsakė, kad klausimas sprendžiamas. Buvo pakartotinai kreiptasi į Religijų reikalų tarybą ir į drg. Kuviniovą. Atsakymas buvo toks: reikalas persiųstas spresiti Respublikiniam valdžios organui — LTSR Ministrų tarybai, drg. Česnavičiui ir Religijų reikalų tarybos igaliotiniui drg. Petrui Anilioniui.

1987 m. kovo 12 d. delegacija kreipėsi į Religijų reikalų tarybos igaliotinį P. Anilionį. Jis atsakė, kad pastato grąžinimas ne jo kompetencijos (sic) ribose, šį klausimą sprendžia vykdomieji organai. Tada mes kreipėmės, kaip nurodė Kuviniovą, į LTSR Ministrų tarybą. Ten mūsų nepriėmė ir paaiškino, kad ateiityje šiuo klausimu nepriims. Iš pokalbio su Klaipėdos bažnyčios klebonu mes supratome, kad planuojama atimti „Taikos Karalienės“ bažnyčią grąžinti, bet galvojama uždaryti šiuo metu veikiančią bažnytelę.

(Bus daugiau)

Lietuvos įvykiai

JAV Kongreso apklausinėjimuose

— Washingtonas. — Lietuvos nepriklausomybės minėjimas padijoe Lietuvoje ir Nijolės Sadūnaitės primušimas ir jos persekiojimai buvo iškelti JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų

komisijoje. Kongresmenas Christopher Smith pakvietė liudyti ambasadorių Richard Schifter, kuris yra Valstybės departamente žmogaus teisėms ir humanitariniam reikalui ir kuris Ameriką atstovauja Helsinkio konferencijose, kad jis pasakytų, ką jis žino apie įvykius Lietuvoje.

Griežtesnės priemonės

Amb. Schifter patvirtino gavęs panašias žinias iš Lietuvos. Jis sakė, kad nors sovietai 1987 m. pradžioje parodė tam tikros tolerancijos demonstracijom, jie dabar imasi griežtesnių priemonių jas ir jų aprašius numalšinti.

Šime apklausinėjime, kurį sušaukė JAV Atstovų rūmų užsienio reikalų žmogaus teisių ir tarptautinių organizacijų komisija, amb. Schifter taip pat iškėlė kalinamą Lietuvos kunigų Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus būklę. Jis ragino JAV Kongreso narius aktyviai reikalauti jų išlaisvinimo.

Ambasadorius Schifter sakė, kad jis pakartotinai prašęs sovietų paleisti už tikėjimą kalinamuosius. Neseniai pasiūlymų su sovietų pareigūnais Europoj jis iškėlė kun. Alfonso Svarinsko ir kun. Sigito Tamkevičiaus atvejus.

Sovietai Schifteriui pasakė, kad šie kunigai turėjo progą išsivadėti savo „kaltes“, bet to nepadarė. Dėl to jie tebelaikomi lageriuose. Schifter teigė, kad organizuota Kongresinė akcija šioms kunigams bei kitiems religiniams sąžinės kaliniams padėtų.

Nikaragvos laisvės kovotojų delegacijos vadas Jaime Morales Carazo Gvatemalos pasitarimuose rodo brėžinį, kur yra nurodytos Nikaragvos karinės bazės. Su juo yra Azucena Ferrey, viena kovotojų direktorių ir du Contras karininkai, kurie žinomi tik vardais — Tono, kairėje, ir Fernando.

Demjanjuko byla prasidėjo prieš 12 metų

— Jeruzalė. — Tęsiame Demjanjuko teismo apžvalgą. Pradžią buvo šeštadienio laidoje. Kitą dieną adv. Sheftel tęsė kaltintųjų liudininkų išklausymą parodymų apžvalgą. Investigatorė Miriam Radiwker niekada nepaklausė Rosenbergo arba Goldfarbo apie jų ankstesnius liudijimus, patvirtintus jų priešais, jog „Ivanas“ buvo užmuštas kalinių sukilimo metu 1943 m. rugpjūčio 2 d. Adv. Sheftel konstatavo, kad ir Specialių Investigacijų istaiga Amerikoje to niekada nepadarė.

Sheftel priminė teismui, jog visi išlikę gyvieji liudininkai iš Treblinkos keliavo ir gyveno kartu, kai jie liudijo įvairiuose nacių teismuose ir juos lydėjo du investigatoriai — Martin Kolar ir Mrs. Radiwker. Advokatas pasakė, jog Mrs. Radiwker tiems liudininkams terdė vieną vienintelę kaltinamojo nuotrauką iš 1952 metų. Ir tada ji jiems duodavo įtaigojanti klausimą: čia yra Demjanjukas, ar jūs neatsimenate jo? Ir čia yra Neatsimenate jo? Ar čia atsimenate šituos ukrainiečius iš Treblinkos ant fotografijų Nr. 16 ir Nr. 17. (Demjanjukas ir Fedorenko, kiekvienas atskirai)?

Byla, prasidėjusi beveik prieš 12 metų

Adv. Sheftel taip pat pažymėjo, jog byla prieš Demjanjuką iš tikrųjų prasidėjo 1976 m. gegužės 9 d., kai OSI įstaigos advokatai perdavė Izraelio policijai, kad jis liudytų prieš Fedorenko. Tą dieną Mrs. Radiwker apklausinėjo pirmąjį liudininką Eugene Turowski, kuris negalėjo parodyti iš nuotraukų, kuris yra Fedorenko. Bet jis atsiminė ką tai tokio, kai jam buvo parodyta Demjanjuko fotografija, kalbėjo adv. Sheftel. Mrs. Radiwker pareikalavo jį liudyti kita, sekiančią dieną, ir visų nustebeimui, jis tuojau pat pažino Fedorenko ir Demjanjuką.

Bet, ginamojo advokatas pasakė, kad Mrs. Radiwker nesuradė tuoj pat pranešimo apie tu fotografijų neatpažinimą; praėjo 8 metai ir ji tik 1983 m. tai padarė, kai Demjanjuko byla atsidūrė aukštesniame teisme. Vėliau buvo sužinota, kad Turowski niekada nėra buvęs toje Treblinkos stovykloje ir specialiai toje dalyje, kurioje „Ivanas“ dirbo. Tada jis ir

teismo sesijoje negalėjo atpažinti, kuris yra Fedorenko. Turowski dabar jau yra miręs.

Liudininkai neatpažino kaltinamojo

Kalbėdamas apie kitą Treblinkos kalinį Goldfarbą, ginamojo advokatas konstatavo, jog jis taip pat tuoj neatpažino Fedorenko iš fotografijos, bet tik po pusantros valandos žiūrėjimo į albumą, kai minėti klausimai Radiwker buvo jam pateikti, ir tada pasakė, kad anas turis būti Demjanjukas.

Tą patį reikia pasakyti ir apie liudininkus Josef Czarny, Boraks ir Reichman. Mrs. Radiwker davė jiems fotografijas, kai jie buvo susirinkę paminėti Treblinkos sukilimo kalinius sukakti. Czarny pažino tik Fedorenko, o Izraelio teisme jau jis sakėsi pažįstas ir Demjanjuką. Bet svarbiausia, kad ir Mrs. Radiwker, kai liudijo Federenkos teisme, pasakė, jog Czarny pažino tik vieną fotografiją, ir tai buvo Federenkos foto.

Šlubuoja liudininkų atmintis

Kalbėdamas apie liudininką Boraks, adv. Sheftel pasakė, jog šis liudininkas negalėjo atsiminti net savo sūnaus vardo ir jis sakė, kad ir Fedorenkos teisme atvyko lietuvių iš Čenstakavos, gi vėliau jau jis sakė, kad atvyko traukiniu iš Haifos.

Dar daugiau prieštaravimų buvo nurodyta Reichmano liudijime. 1980 m. šis liudininkas atpažino kaltinamąjį tik po trijų valandų fotografijų albumo studijavimo. Pranešimas apie fotografijos pažinimą buvo surašytas tik po septynerių metų, bet jis Reichmano nepasirašytas, tačiau nurodo, kad Demjanjuką pažino tik po kurio laiko, kai išstudijavo fotografijų albumą.

O kaip su OSI?

Adv. Sheftel baigė savo apžvalgą, pasakydamas, kad OSI slepia 1980 m. pirmąjį pranešimą. Jis net apkaltino OSI slepiant Otto Horn liudijimą.

Pagaliau teisininkas Sheftel pasakė, jog Rosenbergo liudijimas yra su jo pačio žinia sufalsifikuotas, o kitų keturių liudijimai yra pilni prieštaravimų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vliko tarybos posėdyje vasario 20 d. trijų metų pirminko kadencijai buvo pasiūlyti du kandidatai: dr. Kazys Bobelis ir dr. Vytautas Dambava. Balsų dauguma perrikntas dr. Kazys Bobelis.

— Vliko tarybos pirmininku pagal rotacinę tvarką dabar yra Valstiečių liudininkų sąjungos atstovas Grožvydas Lazauskas, o sekretore Aldona Kačinskienė.

— Vliko valdybą sudaro Jonas Stiklorius, Vytautas Jokubaitis, dr. Domas Krivickas, dr. Jokūbas Stukas, inž. Pilypas Narutis ir dr. Elena Armanienė.

Vatikane praėjusį penktadienį paskelbta nauja popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika „Sollicitudo Rei Socialis“. Šis dokumentas vienodai kritikuoja kapitalizmą ir marksizmą, kaip netobulas sistemas, kurioms reikalinga radikalių pataisų.

— New York Times naujajai popiežiaus Pauliaus Jono II enciklikai paskyrė du pasilpusius, atspausdindamas jos ištraukas, įdėdamas ir viršelio nuotrauką.

— Washingtono prez. Reaganas ir Vak. Vokietijos kancleris Helmut Kohl sutarė, jog NATO šalių apsiginklavimas po patvirtinimo neseniai pasirašytos vidutinių uotolio ir trumpesniųjų distancijų raketų sutarties turi būti iš pagrindų peržiūrėtas Europoje.

— Vatikane buvo priimtas vienas vyriausiųjų Palestinos išlaisvinimo organizacijos narių ir po to išleistas pareiškimas, kad „negalima būti abejingiems tiems įvykiams, kuriuos išgyvena žmonės Izraelio užimtose žemėse“. Farouk Kaddoumi, PLO užsienio reikalų vadovas, susitiko su arkivysk. Achille Silvestrini. Po to Žydų Kongresas išleido savo pareiškimą, rašydamas, jog „Vatikanas priimdamas PLO, teroristinės organizacijos atstovą, ir Kurt Waldheimą, parodė savo didelį nesidomėjimą žydų reikalais“.

— Maskvoje atvykęs sekr. G. Shultzas aplankė žinomąjį žmogaus teisių gynėją akademiką Andrei Sacharovą ir po vizito pareiškė esąs labai patenkintas, kad su juo galėjęs pasikalbėti.

— Kipro prezidentu išrinktas kairiųjų sparno balsais ekonomistas George Vassiliou.

Komunistai nenori taikos Nikaragvoje

Laisvės kovotojai sutinka, bet ne sandinistai

Gvatemala. — Pasitarimai tarp Nikaragvos sandinistų ir Nikaragvos laisvės kovotojų, praėjusį penktadienį buvo nutraukti oficialaus tarpininko, kuris pasakė spaudai, kad abi pusės yra labai toli nuo to, kad būtų galima toliau vesti derybas.

Tarpininko pareigas einas kardinolas Obando y Bravo netiesioginiai apkaltino sandinistus nesutinkant priimti jo pasiūlymų, kad būtų įvestos didesnės politinės laisvės. Pasitarimuose iškilo kai kurių sąvokų skirtingas interpretavimas. Vakarams dažnai yra žinoma komunistų kitoks dalykų supratimas, negu visur kitur pasaulyje, todėl jų sąvokų interpretacija kitokia.

Nikaragvos sandinistų pozicija yra nuginkluoti Contras kovotojus su ginklų paliaubomis ir tada tik kalbėti apie politines laisves krašte. Laisvės kovotojai reikalauja politinės laisvės pirmiau, o tik tada jie nusiginkluos.

Laiškas popiežiui

Paryžius. Vakarų pasiekė trijų lietuvių laišką popiežiui Jonui — Pauliui II.

To laiško nuorašai buvo pasiūti Vilniaus vyskupui Julijonui Steponavičiui, Vilniaus bažnyčių klebonams Antanui Diliui, Stasiui Lidžiui, Jonui Morkūnui, Pranui Vaičekoniui, Juozui Tunaičiui bei Kazimieriui Kinudriui ir Algirdui Gutauskui.

Laiško turinys

„Vakar sužinojome, kad Vilniaus bažnyčių klebonai neleidžia jų administruojamose bažnyčiose aukoti šv. Mišių auką neseniai iš sovietinio konclagerio sugrįžusiems tikintiems lietuvių patriotui kun. Jonui—Kastyčiui Matulioniui. Mums žinoma, kad Vilniaus bažnyčių klebonai dažnai yra kviečiami „išpažinties“ pas apiktintus (kovojančius su Bažnyčia). Tačiau pastariesiems matyt iki šiol nepavyko įtikinti klebonų. Pas mus Lietuvoje jau keliasdešimtys metų Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės. Klebonų pareiga neleistis ateistinei kovojančiai su Bažnyčia valstybei kištis į Bažnyčios vidaus reikalus. Teiraujamės Jūsų Šventenybės kas iš gerojo dangiškojo Tėvo namų išvays balius ir pirklus?“

Pasirašė: Antanas Terleckas, Vytautas Bogušis ir Jonas Volungevičius.

1988 vasario 5

— Helsinkyje buvo sustojęs Valstybės sekretorius George Shultz su savo palydovais ir turėjo pasitarimą su Suomijos prezidentu ir kitais vyriausybės nariais, prieš jam išsiekdant į Maskvą.

— Chicagoje, kaip praneša Amerikos prokuroras Anton Valukas, buvo apkaltinti 41 as menys, kurie vertėsi multimilijonine kokaino, heroino ir marijuaanos prekyba.

— Egipto Prokuroras reikalauja mirties bausmės buvusio prezidento Nasserio sūnui Abdel, nes jis su kitais šaudė į Izraelio ir Amerikos ambasadorius.

luosią. Abi pusės sutiko vėl susitikti iš principo, bet nesutarė jokios naujos datos.

Sandinistų Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Victor Tinoco kaltino partizanų nenorą baigti karą; jie esą per daug kritiškai.

Keturi punktai

Kardinolas pirmą kartą ėmėsi aktyvios veiklos pasitarimuose. Jis, kaip atrodo, palaiko Contras laikyseną, kad pirmiau būtų įvesti politiniai pasiekimai. Jis pasiūlė keturis punktus, kurie ir krašto viduje turėtų pasitikejimą. Kardinolas pareiškė: Sandinistų vyriausybė privalo suteikti tuojau pat pilną politinę amnestiją, leisti spaudos laisvę, pradėti tiesioginius pasitarimus su krašte esančia opozicija ir sustabdyti šaukimą į kariuomenę. Visi tie dalykai yra priimti Centro Amerikos prezidentui, išskyrus šaukimą į kariuomenę, kuriuos pasirašė ir prez. Ortega.

Šie politiniai veiksmai turi būti atlikti, jei norima sudaryti pasitikėjimo atmosferą, o ne spręsti tik techniskus reikalus, sakė kardinolas.

Contras sutinka, sandinistai ne

Partizanai tuojau pat priėmė kardinolo pasiūlytą planą. Sandinistai išleido pareiškimą, kad vyriausybė suteiks pilną amnestiją tik po ginklų paliaubų, bet ne tuojau pat, kas praktiškai reiškia, kad jie atmetė kardinolo planą. Sandinistai ten pareiškė, jog ir jie nori spaudos laisvės, tačiau televizija ir radijas negalys jų kritikuoti.

Sandinistai savo pareiškime taip pat pranešė, kad jie sutinka su pasitarimais su vidaus opozicija, bet opozicija negali perrašyti sandinistų konstitucijos ir todėl su jais pasitarimai negalimi. Viduje esanti opozicija reikalauja pakeisti kai kuriuos konstitucijos punktus, kurie palankūs tik sandinistams.

Kardinolas atmetė prezidento siūlymą

Sandinistai taip pat atmetė ir kardinolo reikalavimą sustabdyti jaunųjų šaukimą į kariuomenę. Tai bus galima padaryti tik tada, kai bus įvykdytos karo paliaubos. Nikaragvoje gyventojai yra labai priešingi naujų šaukimui į kariuomenę.

Sandinistų delegacija, pasibaigus šiam pasitarimui pranešė, jog prez. Ortega nesutinka tiesiog dėl politinių pakeitimų derėtis su Contras atstovais, bet jis sutiktų tuo reikalu kalbėtis su pačiu kardinolu. Kardinolas Obando y Bravo atmetė šį Ortigos pasiūlymą.

KALENDORIUS

Vasario 23 d.: Polikarpas, Romana, Siga, Gendvilas, Gantautas.

Vasario 24 d.: Estijos Nepriklausomybės paskelbimas. Liucijus, Demetrija, Motiejus, Gaudrimas Virgaudas, Žiedūna. Saulė teka 6:37, leidžiasi 5:32. Temperatūra diena 23 laipsniai, naktį 17 laipsniai.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KRAUJO SURIEBĖJIMAS IR JO TVARKYMAS (19)

Kurį kraujarietį gydyti ir kaip tai atlikti, pasiremiant naujaisiais mediciniškais duomenimis, turime susipažinti ne tik visi pacientai, bet ir tūli gydytojai.
Anne Carol Goldberg, M.D.

Šio krašto žmonių sveikata besirūpinančios įstaigos (National Institutes of Health) išleido dabar naujas gaires, nurodant, kad reikia pradėti gydyti kraują esant daug liesesniame stovyje, negu anksčiau manyta. Akcentuojamas dabar gydytojas gali- mas gydymo būdas, atrenkant pacientus pagal cholesterolio pobūdį. Pagal kraujo riebalų rūšies nenormalumus, atitinkamai pritaikomas ir gydymas.

Malonu konstatuoti, kad šis skyrius gerokai prieš minėtų įstaigų dabar paskelbtas gaires beveik žodis žodinė skelbė savikams reikala gelbėti nuo širdies atakos per riebaus kraujo liesinimą ir tokio liesinimo atsiekimui būtinu kreivos gyve- nimo vagos ištiesinimu-sunor- mavimu.

Daug kas pasikeitė per paskutinius 5-10 metų

Tamprus ryšys tarp choleste- roliu per riebaus kraujo ir širdies arterijų sklerozės, pri- šaukiančios jai ataka, tapo visai aiškus jau per paskutinius 5 ar 10 metų. Taigi, dabar saugantis nuo širdies atakos, lieka tik šiuos mediciniškus faktus vi- siems lietuviams suprasti, pasi- savinti ir pradėti atitinkamai gyventi, reikiamai valgant, geriant, judant, turimas negales pajėgiai tvarkant, o reikale ir vaistus naudojant.

Per riebus kraujas choleste- roliu ir blogu, „low-density lipoprotein“ cholesteroliu (LDL-C) ir per liesas kraujas geruo- ju: „High density lipoprotein“ — cholesteroliu HDL-C) yra reikšmingiausi širdies arterijų sklerozės prieaukėjai. Šitą tiesą patvirtina tokie faktai.

1. Epidemiologiniai ir su žmonėmis tyrimai nurodo tarpusavio ryšį tarp kraujuje cholesterolio kiekio ir pavojaus širdies arterijų sklerozė.

2. Yra rastos prigimtinis (genetic) ir fiziologinis pa- rodymas tiriant kai kurių šeimų nariuose pasitaikanti kraujo cholesterolio suriebėjimą, auname amžiuje priartinantį širdies arterijų sklerozę ir mirtį dėl širdies atakos, nesant nė vieno kito širdies atakos prieaukėjo.

3. Tyrimus atliekant su gy- vuliais, juos šeriant choleste- roliu gausiu maistu, juose išsi- vysto širdies arterijų sklerozė.

4. Pagaliau patyrimas su pa- cientais nurodo, kad sumaži- nimas kraujuje cholesterolio, sumažina pavojų susirgti širdies kraujagyslių liga, o taipgi mir- tingumą nuo tokios ligos. To dar negana: minėtas kraujo suliesi- nimas pristabdo jau turimos širdies ligos eigą pirmyn.

Visi iki šiol įvairiai žiūrėję į cholesterolio gausą kraujuje, už normą laikę iki 300 mg%, dabar pakluskime dabartinės medi- cinos tiesai ir, jos pasigaudami, pakeiskime laboratorijų lapeliuose atžymėtą buvusią cholesterolio normą į tikrą normalią: žemesnę negu 200 mg%. Taigi, geriausiai tarp 130

ir 150 mg%; daugiausia 180. Lietuviams ji tegu būna žemiau 150 mg%. Taip ir nę per vieną skaičių kitaip, nes mums kiek- vieno mūsų širdis yra bran- genybė. Todėl ją nuo net velnio tuzino plėšikų saugokime devy- neriais užraktais.

Lietuviui ideali cholesterolio norma tebūna nuo 130 iki 150 mg%. Tą žinokime visi mūsų- kiai, nežiūrind, kad visi kiti apie mus tą normą laikys „žemiau 200“.

O nuo tu, kurie tą normą laikytų per 200, bėkime, kad ir į Sibirą neatsigreždami ir niekada su tokiais jokių reikalų neturėkime. Ten vis dar šiaip taip išsilaikysime. Bet, jei paklusime cholesterolio per- riebu kraują už normalų laikantiems mediciniškiems snauda- liams — tūliams sveikatos prižiūrėtojams, laborantams — tai tikrai širdies sveikatos be laiko neteksime. Tada, nors ir verksime, savo širdies prarastos sveikatos neišvėrksime.

Todėl dabar yra pats laikas mums ne tik šviestis, bet ir atsilikuosius šviesti dabar- tinės medicinos šviesa.

Ne visa amerikiečių šviesa mums priimtina

Amerikiečiams dabar nu- rodoma, kaip jau minėta, pagei- daujama cholesterolio gausa kraujuje žemesnė negu 200 mg%, o jo kiekis tarp 200-240 laikomas tarpiniu. O per 240 mg% cholesterolio kiekis kraujuje būtinai gydytinas. Dabar suprasime, kokią žalą daro tū- las mūsų gydytojas juomi pasitinkinčiam pacientui, net po širdies operacijos esančiam, tvir- tindamas, kad kraujuje choleste- rolio 247 mg% kiekis esąs normalus.

Todėl atžagariai traukimės nuo taip apie cholesterolio gau- są šiandien nesuprantančios galvos. Taip elgiantis, kiek- vienai lietuviui širdžiai bus sveikesnės dienos. Nevalia nė vieno lietuviui dabar laikyti me- dicinisku mulkiu ir jį visai iš- naujinti vardan medicinos, visai jos dėsnių neprisišaukiant.

Iš ankstyvesnio čia supažindi- nimo visi dabar žinome visą vel- nio tuziną širdies griovikų — atakos prieaukėjų. Dabar ženkime antrą žingsnį širdies sveikatos apsaugos srityje: atsi- minkime, kiek mes jų kiek- vienas asmeniškai turime.

Tada galėsime gydytojų ge- riau talkinti, kai jis, norėdamas mūsų širdžiai padėti, rinks medicinišką mūsų istoriją, atsižvelgdamas į mūsų lytį (mat, vyrai turi didesnę palinkimą į širdies ligas), į mūsų amžių, į turimos sklerozės laipsnį, šalia visų kitų širdies atakos prieaukėjų. Ši tiksli in- formacija leis atrinkti tuos pa- cientus, kurių širdims reiks ypa- tingai priežiūros.

Skatinkime vienas kitą vykdyti šiandieninės medicinos svarbų reikalavimą: Kiekvienas suaugusysis turi išsitiirti savo kraujuje cholesterolio kiekį mažiausiai kas penkmetis. Taipgi būtinai kiekvienas žinokime savo cholesterolio kiekį kraujuje taip, kaip žinome savo vardą. Pradžioje nepaprastai svarbu išsitiirti savo choleste- rolio daugiau negu vieną kartą, nes jo kiekis įvairuoja pagal dienas ir sezonus.

A. a. Giedrė Salčiūtė ir Rimvydas Sidrys šeima. Pirmoje eilėje iš kairės: Raimundas, Rūta, Laima, Daina, Vida ir tėvas dr. Rimvydas; antroje eilėje: Paulius, Jonas, Algis ir dr. Linas.

Nuotr. Universal Studio

Kaip su turinčiais mažiau negu 200 mg% cholesterolio?

Jeigu viso cholesterolio („total cholesterol“) kiekis yra mažesnis negu 200 mg%, tada gydytojas teiraujasi apie turimus svarbesnius kitus širdies atakos prieaukėjus („risk factors“): rūkymą, aukštą kraujo spaudimą, nutukimą ir nejudrumą. Juos tvarkant, po penkerių metų vel patikrinamas cholesterolio kiekis kraujuje.

Tokiems pacientams gydy- tojas duoda bendrus nurody- mus, imtinai sumažinimą maiste gyvulinių riebalų („saturated fats“) ir choleste- rolio. Lietuviams tuo reikalu pa- tarimas kiek skiriasi nuo ameri- kiečiams teikiamo. Visiems mū- siškiams šis skyrius pataria visai vengti gyvulinių riebalų ir cholesterolio. Mes taip valgyti galime, saugodami savas širdis. O jos yra mums brangiausias turtas. Todėl, per gomurio tenkinimą „dešra, kiauliena ir taukais“, ką brangiausio turime.

Didelis džiaugsmo susilaukia žmogus pasitaisęs iš pataisomos ligos. Tą visi pergyvenusių gerai supranta. Deja, tokio džiaugsmo nesulauks nė vienas, kuris sunkins sklerozę savo apsi- leidimu iki nepataisomumo. Todėl visi lietuvių kelmės iš sklerozės gydyme apsišleido balso ir pradėjime mūsų širdims gerą sveikatą užtik- rinančios veiklos laikotarpį. Visi iki vienas taip pasielkime. Tada lietuviuose priešlaikinės širdies laidotuvės užleis vietą ankstyvam, per sveiką širdį ap- turimam gyvenimo džiaugsmui. O tokio mūsųose taip labai trūksta. Todėl visi neatide- liokime, kibkime į tą trūkumą prašalinančią veiklą.

Kas darytina, kai cholesterolis viršija 200 mg%

Jeigu kraujuje cholesterolio kie- kis viršija 200, bet dar nepasiekia 240, toks stovis yra tarpinėje zonoje tarp normos ir pavojaus. Su tokiais reikia šit- taip elgtis. Reikia įvertinti jo turimus kitus jo širdies duob- kasius. Jau anksčiau čia nurodėm visą velnio tuziną jų. Čia pristatysime dalį jų, kap juos paduoda amerikiečiams vidaus ligų profesorė A. C. Gold- berg, dirbanti Washingtono medicinos mokykloje, St. Louis mieste.

1. Vyriška lytis. 2. Šeimoje pasitaikiusi širdies kraujagyslių liga, dar nesulaukus 60 metų amžiaus. 3. Rūkymas (da- bartinis). 4. Aukštas kraujospū- dis. 5. Per mažas gerojo choleste- rolio kiekis (HDL-C) mažesnis negu 35 mg%). 6. Cukraligė. 7. Turėta ar turima periferinių ar- smegeninių arterijų liga. 8. Didelis nutukimas (30% ar dau-
giau viršnorminis svoris).

Cholesterolio gausos atžvilgiu šitiems tarpinėje tarp normos ir pavojaus zonoje esantiems žmonėms maistas gali vaidinti didelę rolę. Cholesterolio kiekis jų kraujuje nustatomas, jiems valgant jų įprastą valgi.

Jeigu žmogus neturi jokios peri- ferinių (t.y. rankų ar kojų) arterijų sklerozės ir jo širdies arterijos nėra sklerozės palies- tos ir jei jis nėra apsvinkintas nė vienu iš velnio tuzino širdies duobkasių, tokiam greičiausiai

užteks gydytis vien su maistu susitvarkant.

Tokio kraujuje cholesterolis turi būti tikrinamas kasmet. O kai po metų jo cholesterolio kiekis kraujuje nenukris žemiau 200, bus imamas griež- tesnės tolimesnės dietos. Neuzmirština tais atvejais ALVUDO dieta, jau mums vi- siems pažįstama. Daugiau tuo reikalu kitą kartą.

Pasiskaityti. Medical In- terface, vol 1. No. 1 January 1988.

GORBAČIOVAS SENOS MOKYKLOS MOKINYS

Per paskutinį Reagano — Gor- bačiovo susitikimą amerikiečių spauda nežinojo, kuriam duoti vadovaujamą rolę. Viešojo publika nerėsi iš kailio, iš- girdusi naujojo sovietų vadovo minčių išraiškas. Pasikinkęs taikos arkliauk, jis skelbė savo taikingus siekius, norą bendra- darbiauti ir gerinti savo im- perijos gerovę. Net ir sustaby- mas automobilio ir paspaudi- mas rankų keliems žioplams, neirodo jo gerų norų. Kada prieš kelis mėnesius George Schul- tzas tikino prezidentą, kad Gor- bačiovas yra naujo stiliaus So- vietų valdovas, Reaganas jam prieštaravo. Dabar jis sutinka, kad naujasis Sovietų Sąjungos vairuotojas nėra tiek agresyvus, kaip jo manyta.

Norų pagerinti santykius ir išvengti karo su Sovietų Są- junga Amerikos visuomenė viską priėmė už gryną pinigą. Taika, Sovietų gerovės page- rinimas daug kam atrodo sustiprins ne tik Ameriką, Sovietų Sąjungą, bet ir visą pasaulį. Tačiau ne visi yra tos nuomonės. Yra ir sveikai galvo- jančių. Viena iš tokių yra Jeane Kirkpatrick, buvusi JAV ambasadorė prie Jungtinių Tautų.

J. Kirkpatrick parašė ameri- kiečių spaudai gana ilgą Gorbačiovo knygos „Perestroika“ recenziją, kurioje nagri- nėjamos Sovietų padėtis, linkmės ir atsiradusios prie- žastys. Anot jos, Gorbačiovas, kuris parašė „Perestroika“, yra klasikinės leninistas — lankstus, prisitaikęs, susivo- dzias, visiškai atsidavęs revo- lucijai, socializmui, vienai par- tijai, nesidrovys kraujuoto praieitis kelio.

Jo tvirtinimas, kad socializ- mas reikalingas pertvarkymo, bet ne jo pakeitimo, pakarto- jamas kelis kartus: „Viltys, kad mes sudarysime naują nesocia- listinę bendruomenę ir perein- meninių arterijų ligą. 8. Didelis nutukimas (30% ar dau-
dievas turi dvi buveines: vieną Danguje ir kitą nuolan- kioje, dėkingoje širdyje.

J. Walton

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savitinis (šešt. pried.) .	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaujo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi- mų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prilima trečiadieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsipleisusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofiso perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-o

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofiso perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0880
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

MELIORACIJA IR TARŠA

Tesdami mūsų „kelionę“ po okupuotąją Lietuvą, tuojau pastebime, kad yra pakeistas jos gražusis kraštovaizdis: gerokai sulgyntas žemės paviršius, pranyko nemaža ežerų, upelių, miškelio, kalnelių, išnyko daugybė kaimų bei sodų. Mat maskviniai ekonomistai apskaičiavo, kad, panaikinus vienkiemius, liks apie 58,500 hektarų „laisvų žemių“, iš kurių, išvarius senuosius gyventojus ir išsarybų žemę, ji papildomai gamintų „didžiųjų brolių“ (o jis visada alkanas) apie 50,000 tonų mėsos (gyvųjų sverio) arba 300,000 tonų pieno.

Ši projektą turėjo įvykdyti ir jau baigia vykdyti melioracija. Tai labai plati ir galinga organizacija, kurią sudaro apie 40,000 darbuotojų ir tūkstančiai traktorių, buldozerių ir kitos „griaunamosios technikos“. Taigi melioracija yra Lietuvos genocidas. Gerai atlyginami melioratoriai prilyginami stribams (istrebeliams), kurie pokario metais žudė Lietuvos žmones, kai melioratoriai baigia naikinti senąsias sodybas ir su jomis surištą lietuvių tautos kultūrinį palikimą. Profesija labai negarbinga.

Melioracija vykdoma visoje plačioje Sovietų Sąjungoje. Lygiagrečiai kuriami įvairi pramonė, kuri sukėlė didžiulę atmosferos ir žemės taršą. Bet ligi šiol niekas nedrįso šią akciją kritikuoti, nes už tai būtų tekę apmokėti savo galva. Tik dabar, „glasnost“ laikotarpyje, pradėta ir apie ją kalbėti, atvirai iškeliant neigiamumus ar net gresiančią katastrofą.

Taigi ir mes savo „kelionę“ Lietuvą pradėsime sustojimu Maskvoje, kur metų savaitei įvyko „publicistių revoliucija“, kitaip sakant, revoliucija prieš revoliuciją. Čia visos 10 valandų posėdžiavo Sovietų rašytojų sąjungos publicistų tarybos plenumas. Dalyvių skaičiuje buvo svarbiausių sričių atstovai. Pirmininkavo J. Černichenka. Kalbėjo ir Lenino premijos laureatas I. Vasiljevas. Pareikštas mintis bei nutarimus sutraukiamie rašinyje pateikė Rimantas Vanagas „Literatūros ir meno“ savaitraščio nr. 4. Štai kai kurios mintys (citatomis).

„Šiandien mes pirmą kartą traktorių, kombainų, mineralinių trąšų produkavimu, tačiau derliais, mėsos ir pieno gamybos rodikliais daug kur neperanokstame šio amžiaus pradžios. Vaidingumo dėlei palyginkime nūdienos situaciją ne su ekonomistų nelemtais pamėgtais 1913-aisiais, o su porevoliuciniais 1918, 1919 metais. Netgi tada, siautėjant badui ir pilietiniam karui, viešpataujant visuotinei suirutei, karių augimui daugiau, negu dabar. Ypač didelis nuosmūkis kolektyvizacijos metais: vien avių anuomet sumažėjo dviem trečdaliais“.

„Katastrofiką mūsų motinėls maitintojos — žemės padėtis. Net paties juodžiausio juodžemio zonoje akivaizdžiausia yra žemės krizė... Kuo pakeisime žemę, kai ji taps nevaisinga? Kuo pakeisime duoną, kai ji nebeaugs? Keista, tačiau netgi agronomai retai tesusi mąsto apie dirvožemio galimybes, jo struktūrinius pokitumus. Trečdalis mūsų dirvų jau nepilnavertės, nebenaudojamos duoną auginti. Kiti du trečdaliai sparčiai praranda gyvybingumą alinant žemę, ji tampa nebegyva, ir trąšos bejėgės čia ką nors pakeisti. Jei žemės naikimo procesas nenutruks, po kelių dešimtmečių nebus-

daiginsime grūdus... Pamiršom seną kaip pati žemė tiesa: iš žemės negalima tik imti!

Katastrofa ištiko daugelyje respublikų, gal ir Lietuvą įskaitant, kuri vis „seka didžiuosius brolius“. Štai vėl cituojame: „Netinkamai tvarkant Moldavijos juodžemį, prieita ligi katastrofos: dabar jis trąšų apnuodytas, lietaus nuplautas, irigacijos išniekintas. Ir visa tai padarė žmonių homo sapiens civilizacija... Neturėdama nė kruopelės metalų rūdos (kaip ir Lietuva) respublika prisistatė galingu metalurgijos kombinatu, chemijos kompleksu. Vanduo ir žemė tiek užteršta, kad nebežinia nuo ko ir kaip pirmiausia ją gelbėti“.

Negeriau ir Pietinėje Sovietų Sąjungoje: „Uzbekai rodo svečiams dykumose telksiančius vandens saugyklas, gėdymiesi prisipažinti, kad jos jau kadai negyvos. Ir sako, kad jų darbų bei vaisių geriau neragauti. Kazachijoje tikrą cheminį karą kariauja vis gausėjanti agropromo lėktuvų armija — dabar jų daugybė. Ir nebe juokinga, kai sakoma, jog kai kur lėktuvų daugiau negu vienerių... Gama gražina žmogui jo paties pasėtus nuodus įvairiomis formomis bei būdais, o labiausia — sukaupdama pražūtingą jų kiekį vaisių sėklose ir motinų piene“.

Arba vėl: „Šalies pietuose, subtropikuose, kur galėtų subręsti puikūs arbatžolės, vaisių derliai, auginami menkaverčiai kukurūzai, kviečiai, kurių dauguma sunaudojama pašarams... Buvusiose gamyklų sejmėse čia netinkantys javai, o gyvuliai nebeteri kur ganytis, kaimenės kasmet mažėja... Mes vienu užsimojimu nukirtom puikiausius vynuogynus“.

Taip buvo kalbama Maskvoje. Dabar skirkime į Vilnių, kur vasario 5 d. lankėsi Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos pirmininkas Andrejus Gromyko. Rodosi, kad tokio aukšto rango pareigūno vizitas buvo pirmas sovietinės Lietuvos istorijoje. Jis pasakė „griausmingą“ kalbą partiniams ir ūkiniams darbuotojams, ragindamas greičiau įsijungti į „persitvarkymą“ ir daugiau gaminti. Kai ką pagyrė, bet daugiau išbarė. Iš jo ilgos kalbos mes pacituosime pastraipą, liečiančią lietuviškąją išeiviją.

Štai ji: „Mes turime aktyviai veikti, kad nebūtų taikstomasi su jokia nacionalizmu arba Tarybų valstybės interesų nepaisymu. Būtina be kompromiso kovoti ir su tais, kurie patriotizmo jausmą paverčia smulkais, parapijinio politikiškumo objektu... Pastaruoju metu sustiprėjo ideologinės diverijos prieš Tarybų Lietuvą ir kitas mūsų Pabaltijo respublikas. Priešiška buržuazinė propaganda, naudodamasi atskirais antvisuomeniniais elementais, mėgina sukurstyti nacionalinę nesantaiką. Gilios ir plataus masto permainos visose valstybinio ir visuomeninio gyvenimo sferose, demokratijos plėtojimas ir šių procesų nesulaikymas, lygių teisių ir laisvų užtikrinimas visų mūsų šalies tautybių žmonėms — visa tai savaime yra deramas atsakymas šmeižikams, kada ir kur jie būtų“.

Toks A. Gromyko „dėmesys“ lietuviškajai išeivijai rodo, kad jos pastangos nėra beprasmiškos.

b.kv.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XI-OSIOS TARYBOS TREČIOJI SESIJA

LIŪDA RUGIENIENĖ

Trečiosios sesijos ketvirtasis posėdis prasidėjo šeštadienį, lapkričio 14 d., 8 val. ryto su krašto valdybos religinių reikalų tarybos pirm. kun. Viktoro Dabužio pranešimu. 1987 metai prabėgo Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejui žymėti. Pats pirmininkas vadovavo lėšų telkimo komitei šiam svarbiam minėjimui paremti, tarybos narys Jonas Kavaliūnas vadovavo vykdomojam komitetui, atstovauta krašto valdybai. Aktyviai dalyvavo Romoje ir talkinta įvairių kolonijų minėjimams. Pareikštas solidarumas su Lietuvos kėnciančia Bažnyčia. „Laisvame pasaulyje šia sukaktimi buvo siekiama išskirti krikščionybę, kaip dvasinę vertybę, jos lemiantį vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, žadinti dvasinį atsinaujinimą“.

Didelius darbus atliko religinė komisija, vadovaujama kun. Antano Saulaičio ir ses. Ignės Marijosiūtės. Jie abu yra ir religinių reikalų tarybos nariai, aplankę daug vietovių. Sunkiau sekėsi su pastangomis rūpintis religijos dėstymu lituanistinėse mokyklose. Sudurta su dėstytojų trūkumu, medžiagos tinkamumu ir bendro intereso sumenkėjimu, tačiau pats sunkiausias uždavinys mūsų katalikiškoje visuomenėje buvo ir yra „tarpininkauti, būti patareju tarp vyskupų, klebonų ir katalikų pasauliečių...“

Religinių reikalų komisijos posėdyje buvo svarstyti siūlymai, kuriuos pristatė komisijos pirm. Vytautas Petrulis ir tarybos nariai vienbalsiai patvirtino. Paruošti ir išsiuntinėti lituanistinių mokyklų vedėjams bei kapelionams ar religijos dėstytojams anketą klausiant: ar dėstoma religija mokykloje? pagal kokią programą? kas dėsto — pasaulietis ar dvasiškis? kokie naudojami vadovėliai ir ar jie tinkami? Anketos duomenys parodys, kokios tolimesnės akcijos imtis šėkinimams religijos dėstymui lituanistinėse mokyklose praversti.

JAV Lietuvių Bendruomenės apygardų bei apylinkių valdybos skatinamos palaikyti galimai artimesnius ryšius su vietos senatoriais ir kongresmanais, kad būtų galima sėkmingiau perduoti informaciją apie okupuotos Lietuvos persekiojamą Bažnyčią, pagrindi-

nių žmogaus teisių laužymą. Ypatingai artimas ryšys dabar turėtų būti palaikomas su kongrese ir senato įsisteigusių Lietuvos katalikų religinių reikalų gynimo komitetu bei jų vadovais.

Stengtis visose LB apylinkėse praversti paruoštą petiją Vilniaus arkivyskupijos katedros gražinio kulto reikalams naudojimui ir surinkti tam reikalui kuo daugiausiai parašų.

LB apylinkių valdybos, artimai bendradarbiaudamos su vietos klebonais, užmezga galimai artimesnius ryšius su vyskupais ordinarais, pasisiekia kiekvieną apie Lietuvą išėjusią anglų kalba knygą įteikti vyskupui, nusifotografuoti ir apie tai paskelbti spaudoje.

Organizuoti protesto laiškus Sovietų Sąjungos generaliniam sekretoriui M. Gorbaciovui, kad nedraustų vaikų katekizacijos nei bažnyčiose, nei privačiai; nekludytų bažnytinei vyriausybei laisvai skirstyti kunigus į parapijas; leisti statyti bažnyčiasiose vietovėse — rajonuose, kur vyskupai randa reikalingą; kunigų seminarijos auklėtinių kontrolė turi būti išimtinai tik bažnytinės vyriausybės kompetencijoje. Neriboti kandidatų į kunigų seminariją.

Apie Švietimo tarybos atliktus darbus kalbėjo pirmininkas dr. Jonas Račkauskas. Šiuo metu JAV veikia 30 lituanistinių mokyklų, 2 vaikų darželių, 5 nemokantiems lietuviškai, 1 neakivaizdinė, 1 pedagoginis institutas ir 21 pradžios ir aukštesniosios lituanistinės mokyklos. Jose dirba 225 mokytojai, vedėjai, direktoriai ir yra 1,136 mokiniai. 1987 metais, kaip ir 1986 m. Švietimo taryba išsiuntinėjo 8,102 laiškus prašydami paremti švietimo darbus. Iki lapkričio pirmos dienos buvo gauta 10,200 dol. Daugiausiai surinko St. Peterburgo apylinkė, suaukondami 1,335 dol. suma. 1986 m. vajaus metu buvo surinkta 17,000 dol. aukų, taigi ir šmet tikimasi, kad vajaus rezultatai bus nemenkesni. Švietimo sąmata 1987 m. buvo 80,000 dol., Lietuvių Fondas pasakė 54,700 dol., kurių 30,000 dol. buvo

tiesiog mokyklų paramai, o 24,000 dol. kitiems Švietimo tarybos darbams. Švietimo taryba iš savo pajamų lituanistinėms mokykloms davė 24,000 dol., knygų paruošimui ir išleidimui 20,000 dol. Ypatingas dėmesys yra kreipiamas į tautinį auklėjimą (koordinatore Regina Kučienė). 1987 m. vasarą įvyko 21 mokytojų studijų savaitė, kurią pravedė Juozas Masilionis. Studijų savaitėje buvo 16 paskaitų bei įvairių kitų programų. Švietimo tarybos kiti uždaviniai yra rūpintis prieš mokyklinių vaikų auklėjimu (vadovė Danutė Dirvonienė), pradinėmis mokyklomis (Ramunė Račkauskienė), aukštesniosiomis mokyklomis (Juozas Masilionis), jaunų šeimų projektais (Domicelė Petrutytė), lietuviškai nemokančiais (Valerija Sparkytė), vaizdinėmis priemonėmis (Nijolė Mackevičienė), knygynų (Ricardas Petersonas) ir kitais reikalais. „Švietimo Gairės“ yra prapleptos nuo dviejų numerių per metus į keturis. Redaktoriai ir administratorius yra Juozas Plačas, o techninė redaktorė Nijolė Mackevičienė. Be lituanistikos, svarbiausias ir pagrindinis Švietimo tarybos uždavinys yra tautinis auklėjimas ir Lietuvos meilės įskiepinimas jaunajai kartai.

Apie Lituanistikos katedros reikalus kalbėjo katedros vedėjas Bronius Vaskelis. Šiuo metu bakalauro laipsnio programos klausė 21 studentas ir turi 3 aspirantus. Norinčiųjų studijuoti atsirastų daugiau, ypač iš užsienio, tačiau jų mokslo mokesčiai yra aukštesni, nei Illinois gyventojų. Kai negauna stipendijos, tai ir studijuoti neatvyksta. Būtų taip pat labai naudinga, jei į Lituanistikos katedrą atvyktų lituanistinių mokyklų mokytojai savo srityje pasitobulinti.

Švietimo komisija, vadovaujama Teresės Gečienės, sesijoje pravedė kai kuriuos nutarimus. Reikšdama gilų susirūpinimą apie lituanistines mokyklas lančiančių skaičiaus nuolatinį mažėjimą ir į jas ateinančių silpnai pasiruošusių lietuvių kalboje mokinių, jausdama, kad tokios padėties pagrindinė priežastis yra sparčiai besikeičiančios moderniškojo gyvenimo aplinkybės ir stokojimas sąlygų prie jų prisitaikyti, JAV LB

Klausyk, — palinkęs prie Prūsos stalo, žemu, vos girdimu balsu Devinskis pakūdojo. — Norėčiau su tavim gerai ir rimtai pasikalbėti. Klausau, — Prūsas atsistojo. — Dabar? Prūsos veidas išdavė susirūpinimą ir to kaip tik reikėjo. Žmogus gal nebijojo iš karto, „i kaktą paleistos kulkos“: šūvis ir krenti... Jis baiminosi daugiau nežinomos, dar neįtartos grėsmės jo asmeniui ir jo darbui. — Kada būsi laisvas? — paklausė Devinskis. — Kad ir dabar. Tvarkydamas popierius ir brėžinius ant stalo, Prūsas padarė judesį, lyg ruošdamasis sekti Devinskį į jo kabinetą. — Ne, ne čia — geram išsišnekejimui ne kokia vieta. Reikia kur nors kitur, ramesnėje atmosferoje. Prūsas mirkčiojo nustebe. — Tu pats parink vietą ir laiką. — Nežinau... — Prūsas galvojo. — Gal restorane? — pasiūlė Devinskis. — Šitaip? Gerai. Gal pietų metu rytų? — Kuriam restorane norėtumėt? — O kad ir čia priešais. Bus gerai? — Puiku, — nueidamas, Devinskis užėjo ranką jam ant pečių, nes Prūsui lyg pradėjo drebėti žandas.

— — —

Kas bus, galvojo Prūsas vėl atsėdęs. Šis amžinai ant mano sprando lipantis vabalas vos tik sugrįžo iš atostogų ir jau kažkuo nepatenkintas. Ko nori? Porą savaitžių buvo tylu ir ramu... bet vis ką nors išlaužia iš piršto, ką nors vis išsigalvoja... „Išsikalbėti“ nori, bet nieko nėra konkretaus... Paprašė ir barą kartu užti kartą, šįkart į restoraną, lyg kažką svarbaus man nori pasakyti...

Vaclovas Kleiza, Lietuvos generalinis konsulas, kalba savo tautiečiams. Nuotr. J. Tamulaičio

taryba ipareigoja Švietimo tarybą skubiai pertvarkyti mūsų lituanistinio švietimo sistemą, ją pagyvinti naujomis ir šandien populiariomis mokymo priemonėmis, paruošti tinkamesnę bei modernesnę mokymo medžiagą ir į lituanistines mokyklas mokytojauti kviesti šias pasikeitusias aplinkybes geriau pažįstančius profesionalus. Siūloma kviesti Švietimo tarybai padėti šį sunkų uždavinį įvykdyti tarybos narius, apygardų bei apylinkių valdybas ir ypač dabar lituanistinio švietimo srityje dirbančius pareigūnus.

Visose JAV lietuvių gyvenvietėse organizuoti lietuviškai nemokančių mokymą, šiam mokymui paruošti reikiamas priemonės, o bendruomenės padalinių pareigūnus raginti atlikti mokinių verbavimo bei mokymo įstaigų organizavimo darbą.

Lituanistikos katedros reikalui, sesija kreipiasi į Lietuvos fondą, prašydamas skirti stipendijas visiems, studijuojantiems lituanistiką, kurie jos prašo; padidinti stipendijas iš kitų valstijų ir iš užsienio ir katedrą atvykstantiems aspirantams; kviesti bendruomenės kraštų, apygardų ir apylinkių valdybas raginti jų vietovėse gyvenančių pajėgesnį jaunimą bent vienerius metus katedroje pastudijuoti lituanistiką ir to-

kioms studijoms padėti sudaryti sąlygas; ipareigoti JAV LB krašto valdybą ir Lietuvos fondo pelno skirstymo komisiją paskirti atstovus visuomet balsuoti už šiuos nutarimus.

KURIAS MOKSLO ŠAKAS PASIRENKA STUDENTAI

Rekordinis skaičius iš šmet pradedančių kolegijoje studijas pareiškė, kad jų svarbiausias tikslas, siekiant aukšto mokslo, yra gerai finansškai įsitaisyti. Tokie buvo Amerikos Švietimo tarybos duomenys, apklausę 290,000 pirmų metų studentų. Šmet 75.6% pirmamečių pastatė ekonominį ištvirtinimą pirmą vietą, palyginus su tik 39.1% 1970 metais. Šmet tik 39.4% paminėjo „prasmingos gyvenimo filosofijos sudarymą“ kaip pirmą aukšto mokslo tikslą. Atitinkamai pakilo ir verslo sritį pagrindinė pasirenkančių studentų procentas. 1966 m. tik 11.6% ją pasirinko; o šmet 24.6%.

Tačiau didėja ir menkiau apmokamų mokytojų sritį pasirenkančiųjų skaičius. Kai 1982 m. tik 4.7% pasirinko ruošimasi mokytojo darbui, šmet 8.1% šią sritį pasirinko, o pernai 7.3%. Tačiau ir šie paaužė skaičiai yra tik šešelis 1968 m. mokytojų pasirenkančių procento: 23.5%.

Gal duos suprasti, kad esu nepageidaujamas? Gal patars ką nors? O gal staiga atleis iš darbo? Taip daroma bendrovėse ir tai gali atsitikti. Jau tris Grand pastate atleido iš darbo... Piktą, kad taip darosi, bet jei rytoj jam tai prikiščiau ar pasakyčiau aštresnį žodį, atsidurčiau ir aš gatvėje kaip ir anie...

Turiu tiek pašalinį darbų Glowerčiui, o jis neleidžia nė minutėi nuo darbo atsisvepti. Toks aršus prievaizdas! Rytų gudriai šnekęs ir tykos prie pietų stalo, ką aš kalbėsiu. Gal stengsis žodžiuose mane pagauti ar suklaidinti, nes jo, ne mano rankose visa stiprybė. White tokiame davė galią ir švaistosi ja kaip koks ristininkas. Atleis iš darbo ir gal nė Glowertis manęs neužstos.

Gal Dobilas, išmaišęs tiek bendrovių, žino, kas dedasi duobėje samdino pakalnėje, kiek atmatu ten žilgius pridrabstyta? Bedirbdamas savo kontoroje užmiršau, kur ir kaip pavaldiniui dera statyti į kojas...

Taip pagalvojęs ir paskambinęs į Grand pastatą Prūsas Dobilui išpasakojo kas atsitiko. Dobilas išklaušė ir lyg mieguistas mikčiojo kažką. Reikėjo jam kelis kartus kartoti.

Dabar suprantu, — pagaliau pasakė. — Bet tau gal nėra dėl ko rūpintis. Abudu esate gan dideli ponai, panašaus stazo, tai nieko blogo, jei ir kartu susėsite prie stalo restorane, — ironiškai užbaigė Dobilas.

Bet jis kažką svarbaus tikriausiai nori man pasakyti apie darbą, bet ne kaip moku.

Jei apie tableles nelabai žinai ir darbą priemei, šnekek su juo apie tai, ką gerai žinai.

Tai apie ką?

Turėjai kontorą. Šnekek apie ją.

Jau šnekejau. Apie ją jis nenori nė girdėti. Man kalė, kad mano darbas čia yra tik darbo laiko apskaitavimo sritis.

(Bus daugiau)

POLITINĖS SVARSTYBOS LOS ANGELES

Reikalingas centras Washington, vieningas frontas ir strategija

IGNAS MEDZIUKAS

Kiekvienierių metų pradžioje Los Angeles lietuviai po balių ir kitų pramoginių renginių renkasi rimtoms politinėms svarstyboms. Šiemet tokių politinių studijų savaitgalis buvo sausio 30 ir 31 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Į šias studijas buvo atvykę žymūs finansininkas, lietuviškos veiklos (L.F. ir kitų) mecenatas, aktyvus visuomenės darbuotojas dr. Juozas Kazickas, JAV LB kultūros vadovė Ingrida Bublėnė ir prieš keletą mėnesių iš Lietuvos atvykusi su vyru doc. Vytautu Skuodžiu ir dukrele Irena Skuodienė. Studijų savaitgalį įvadiniu žodžiu pradėjo dr. Z. Brinkis, pažymėdamas, kad tokių studijų pradininkas buvo Leonardas Valiukas, o pirmieji dalyviai — prof. A. Klimas, B. Brazdionis, dr. P. Pamataitis ir dr. J. Zmuidzinaitis. Aktyviai dalyvaudavo ir konsulas J. J. Bielskis, taip pat dr. J. Jurkūnas, jau seniai iškeliavę į anapus. Dr. Z. Brinkis pasiūlydavo, kad paskutiniuosius metus lietuviai Washingtone įgauna daugiau svorio, susitinkdami su aukštais valdžios ir įstatymdavystės pareigūnais. Tai neabejotinai nuopelnas Lino Kojelio, JAV prezidento asistento. Tauta ištroškus laisvės, dėl jos aukojasi. Daug iškūlimų jos sūnų ir dukterų kenčia koncentracijos stovyklose. Nijolė Sadūnaitė yra tapusi legendarine Orleano mergele, plačiai žinoma visame Vakarų pasaulyje.

Laisvinimo darbų prasmė išeivijoje

Tokiu simpoziumu buvo pradėtos studijos. Pirmasis kalbėjo

energingas politikos ir visuomenės veikėjas J. Kojelis, sakydamas, kad Sovietų Sąjunga yra kolonialinė, diktatorinė valstybė, kurioje individas pajungtas partijai. Sistema, paremta vergų darbu ir tvarkoma valstybinio kapitalizmo pagrindais, ilgai negali išsilaikyti. Lietuvos laisvės atgavimo viltis turi remtis, palaikant šį klausimą gyvą, ieškant įtakingų draugų, išsiugdant vadų. Tauta turi jausti mūsų solidarumą bei talką neišvengiamoj likiminėje kovoje.

D. Navickienė atkreipė dėmesį į informacijos sritį. Su Lietuvos padėtimi turi būti supažindinti ne tik politikai, bet visa amerikiečių visuomenė, kuri Lietuvos laisvinimo reikalui demokratinėje sistemoje gali būti labai naudinga. Turi būti palaikomi glaudūs ryšiai su tauta, kurios pagrindinis atlieka herojišką darbą. Mūsų pareiga padėti pavergtiesiems tomis priemonėmis, kurių jie būdami priespaudoje, negali panaudoti.

R. Dabšys, suminėjęs veiklos rūšis, kėlė klausimą, ar yra prasmės dirbti, nes laiko ir lėšų per mažai surenkama. Jis sakė, jog reikia revoliucijos — žodžio ir kovos. Daugiau turėtų įsijungti mokyklos ir organizacijos. Į veiklą įnešti daugiau agitacinio pobūdžio. Svarbu anapus ugdyti laisvės norą, kad tauta, kartoms keičiantis, neprarastų laisvės troškimo. Iš mūsų pusės darbas turėtų būti atliekamas planingai ir koordinuotai. Prisimintina kadaise vykusio kova dėl spaudos laisvės, kurią iš vienos pusės vedė knygnešiai, iš kitos — žandarai.

Pagrindiniai paskaitininkai, pranešėjai ir kalbėtojai Los Angeles politinių studijų savaitgalio. Iš kairės pirmo eilės: L. Valiukas, Ingrida Bublėnė, I. Skuodienė, dr. J. Kazickas ir A. Nelsienė; antrojo eilės: E. Arbas, J. Pupius, P. A. Raulinaitis, R. Dabšys, I. Medziukas, D. Navickienė, dr. Z. Brinkis ir J. Kojelis.

Nuotr. V. R. Pluko

Lietuvių centras Washington

Apie Lietuvių centro reikalingumą ir pasirošimus jį steigti kalbėjo svečias dr. J. Kazickas. Jis sakė, kad šią mintį iškėlė prieš pusantros metų pas jį apsilankęs Virginijos kalnuose Linas Kojelis. Daugelis tautinių mažumų Washingtone turi tokius centrus ir jiems reikalingus namus su personalu, kur telkiama reikalinga informacija. Žydai turi devynių aukštų pastatą. Toks centras turėtų būti netoli Kapitolius, patogioje vietoje apie 6000-8000 kv. pėdų. Jei nuspręsimas organizuoti tokį centrą, bus reikalinga sutelkti tarpusavio iki 3 mil. dolerių. Šis klausimas turi būti nedelsiant išdiskutuotas mūsų visuomenėje ir vykdomas. Jaunas šio centro entuziastas Arūnas Pemkus jau paruošė tokio centro samatą. Jis netgi surado patogioje vietoje, du blokaus nuo Kapitolius pastatą, už kurį prašoma 300 tūkstančių dolerių. Pritaikyti Lietuvių reikalams dar reikėtų įdėti apie 200 tūkstančių dolerių. Pastato kvadraturą yra mažesnė negu buvo originaliai užsiamta, būtent 3700 kv. pėdų. Namas gražiai atrodo, tik reikėtų pakeisti zoną. Jei tai

pavyktų, tai būtų geras pirkinys. Publikos pasisakymai šiuo klausimu daugumoje buvo palankūs. Vadovas buvo A. Raulinaitis.

Lietuva Amerikos visuomenėje

Paskaitininkė buvo Ingrida Bublėnė, JAV LB kultūros reikalų vadovė. Vadovavo L. Valiukas. Jau pradžioje prelegentė pasisakė politinę veiklą liesianti iš „Public Relations“ taško. Jaunimas čia ir anapus teikiama daug vilčių. Prieš 4 mėn. aplankiusi Lietuvą, kurią vaikystėje su tėvais buvo aplėdusi. Ten būdama veiduose išskaičius laisvės troškimą. Europos ateiviai yra nepatenkinti dėl jų tėvynių atidavimo Sovietų įtakon. Tai jie gali pareikšti balsuodami. Lietuvių kilmės žmonių Amerikoje prisiskaičiuojama arti 750 tūkstančių. Todėl jų įtaka į balsavimo rezultatus reikšminga. Dar tiksliau yra kalbėti pabaltiečių vardu — daugiau žmonių ir teritorijos.

Prelegentė kalbėjo, kad šiuo metu įvairios tarptautinės problemos (Afganistanas, Nicaragua) nustumia į šalį Lietuvos klausimą. Ji klausė, kodėl visi

serga Izraelio klausimu, o ne Pabaltijo? Ir čia pat atsakė, kad spauda yra žydų rankose. Kaip yra su mūsų veikla, apeliuojant į pasaulio sąžinę apie religinį persekiojimą Lietuvoje? Ar ši veikla pasiekia reikalingus asmenis? Rytų Europos tautos 5 kartus daugiau neteko žmonių per II pasaulinį karą negu žydai. O kas kalba šiandien apie jų holokaustą?

Lietuva tebera nelaisva, apsupta geležine uždanga. Tikslui siekti turime surasti būdus prieiti prie viešosios nuomonės formuotojų. Reikia įtikinti, kas privedė prie nepriklausomybės netekimo. Tą darbą reikia pradėti dabar, užmezgant ryšį su lietuvių žurnalistais, dirbančiais amerikiečių spaudoje ir radijo tarnyboje, prašant jų patarimų, kaip prieiti prie tų šaltinių. Labai svarbus yra ir laisvųjų rašymų amerikiečių laikraščių redakcijoms.

Kas daroma ir kas darytina OSI reikalui

Vadovė J. Šapikienė nupaskaitė, kad OSI daro spaudimą į Europos ateivius dėl tariamų karo nusikaltimų. Per paskutiniuosius metus Coalition for Constitutional Justice daug padarė. Čia daugiausia dirba A. B. Mažeika. Daroma pastangų pakeisti Holzman Amendment, kad įtariamųjų karo nusikaltimais bylos būtų sprendžiamos JAV kriminaliniuose teismuose, nes tos bylos pareikalauja didelių išlaidų. Demjanuko byla jau išleista 700 tūkstančių dolerių. Šioje akcijoje reikėtų jungtis į bendrą frontą su latviais, estais, ukrainiečiais, vengrais. Šiam darbui reikalinga parama pinigais, laiškais, telegramomis.

Pavėluotai atvykusi D. Mažeikienė toliau tęsė tuo klausimu pranešimą. Buvo stengiamasi Linno deportacija sustabdyti, nes prieštarauja Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimui. Žydų visuomenė tuo klausimu — vieni prieš, kiti už. Mūsų rekomendacija: reikia naujo įstatymo. Pastangos atnešti vaisių — gen. prokuroras Meese paskyrė tam reikalui savo žinybos pareigūną, kad šį dalyką peržiūrėtų. Nepavyksta sudaryti koordinacijos su organizacijų centrais. Nėra organizacijų paramos, nors buvo žadėta. Numatyta išstremti į Sovietų sąjungą 12 žmonių, jų tarpe K. Palčiauską. Daugelis kongresmanų ir senatorių mūsų akcijai pritaria. Reikia didesnio visuomenės spaudimo ir finansinės paramos. A. B. Mažeika pabrėžė, sakydamas, šiam darbui sėkmingai atlikti reikalingas pilno laiko darbas ir turėtų būti sufinansuota 200-300 tūkst. dolerių. Anot jo, tankas stovi, bet nėra benzino!

(Bus daugiau)

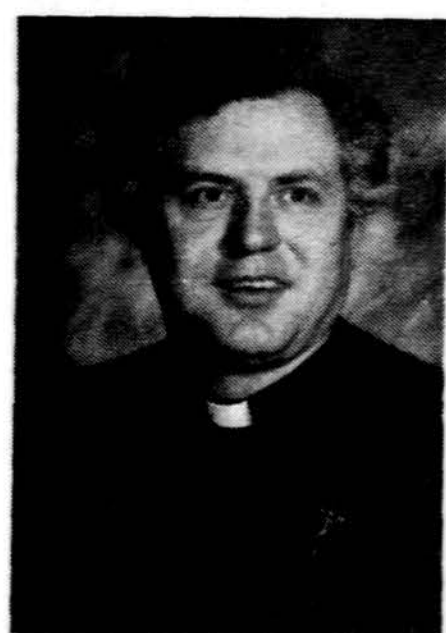
Bronius Vaškaitis

KUN. JUOZO ANDERLONIO MOKSLINIS LAIMĖJIMAS

Intensyvos studijos apvainikuotos doktoratu

Praėjusiais metais Philadelphijos lietuvių kolonijai pasiekė džiugi žinia — lietuvių Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas J. Anderlonis Romoje, Jėzuitų popiežiškam Gregorianum universitete apgynęs disertaciją „The Soteriology of Gustaf Aulen“, įsigijo teologijos mokslų daktaro laipsnį. Studija apima 339 mašinėlę rašytus puslapius. Joje nagrinėjama Švedijos teologo, vyskupo, profesoriaus Gustaf Aulen (1879-1977) parašyti veikalai. Išskirtinis dėmesys skiriamas Aulen'o studijai „Christus Victor“, kurioje autorius gvildena Kristaus kovą su šėtonu. Ilgų metų mokslinį darbą Anderlonis dedikavo žymiajam teologui Gustaf Auleniui.

Šia proga įdomu pasekti šio jauno, energingo, veržlaus, antros generacijos Amerikos lietuvių, nevengiančio palaiykėti ryšius su savo kilmės žmonėmis, nueitą kelią, kuris prasidėjo 1944 m. spalio 1 d. Philadelphijoje. Baigęs parapišią mokyklą, įstojo į prie Šv. Borromeo Overbrook, Pa., esančios seminarijos aukšt. mokyklą — 1966 m. minėtoje seminarijoje įsigijo bakalaurų laipsnį. Kaip gabus tos mokslo institucijos buvo pasiūstas į Romoje esanti

Kun. dr. Juozas Anderlonis

Gregorianum universitetą. Čia studijuodamas teologiją 1968 m. įsigijo antrą bakalaurų laipsnį, o po dvejų metų ten pat gavo licenciatų diplomą. Studijuodamas Romoje, intensyviai keliavo po Europą.

1970 m. grįžęs Ameriką, darbavosi kelse parapijose bei Šv. Petro ir Povilo katedroje, Philadelphijoje. Kurį laiką buvo Pensilvanijos ir Hahnemann ligoninių kapelionas. Po to vėl grįžo Romon ir anksčiau minėtam universitetui studijavo dogmatinę teologiją. Tuo metu Romoje buvo trejus metus (1974-1977).

Vėl atsiradęs JAV-bėse, nuo

1977 iki 1982 m. Neumann College Aston, Pa., buvo teologija dėsantio profesoriaus asistentas ir kartu ejo tos institucijos kapeliono pareigas. 1982 m. jis buvo paskirtas Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonu, kur ir šiuo metu tebesidarbuoja. Be pastoracinių pareigų, kurį laiką jis buvo Advocate on the Marriage Tribunal of Philadelphia. Dabar yra Pro-synodal Judge for the Tribunal. Paskutinį kartą grįžęs iš Romos, nors ir būdamas labai užimtas įvairiais darbais, pamazū vis ruošė disertaciją. Išgavęs didelį džiaugsmą ją 1987 m. gegužės 29 labai gerai (summa cum laude) apgynęs Gregorianum universitete. Sūnaus džiaugsmu dalinosi ir Romon nuvykęs jo tėvas.

Disertacijos reikalais du kartus buvo nuvykęs į Švediją. Pirmą kartą ten lankėsi 1977 m. ir išbuvo du mėnesius. Lund mieste aplankė seną, bet dar gyvą vysk. Aulen ir buvo jo labai maloniai priimtas. Abu kelias dienas diskutavo įvairius su disertacija susijusius klausimus. Genialus teologas kun. Anderloniui padarė gilų įspūdį. Jam tarpininkaujant, turėjo progos susipažinti ir su kitais žymiais to krašto teologais.

Antrą kartą Švediją aplankė 1986 m. Tada Aulen jau buvo miręs. Keli jo kolegos kun. Anderloniui teikė pagalbą. Vienas iš jų Lund universiteto bibliotekoj suspažindino su Auleno paliktais rankraščiais.

Ruošiant studiją, kun. Anderlonis daug paramos susilaukė iš įvairių bibliotekų, daugiausia esančių teologinėse seminarijose (tiek kataliku, tiek kitų tikybų) personalo. Jis sumini nemazai ir kitų žmonių, iskaitant ir savo 1981 m. mirusią motiną, kurie vienokiu ar kitokiu būdu jam padėjo. Jiems visiems yra labai dėkingas. Tačiau didžiausią padėką ir pagarbą jaučia teologui Auleni. Jis išreiškia šiais žodžiais: „Aš dėkoju Dievui, kada apie Jus tik pagalvoju. Ir kada aš meldžiuos už Jus, meldžiuos su džiaugsmu, prisimindamas, kaip Jūs padėjote skleisti Gerąją Naujieną“.

Šiuo metu parapišiais baiminamės, kad mūsų kleb. kun. dr. Anderlonį profesoriauti gali pakviesti kokia nors kunigų seminarija arba kita aukštojo mokslo institucija. Tačiau ir tuo atveju didžiulio dėmesio, nes žinotume, kad savo moksliniu talentu gali plačiai dalintis su bestudijuojančiais jaunais žmonėmis. Šiuo tarpu, kad ir kiek pavėluotai, sveikiname gerbiamą kleboną su moksliniais laimėjimais, linkime visokeriopos sėkmės ir tikimės, jog ir ateityje nenutrauks ryšių su savo kilmės žmonėmis.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Apt. for rent. 2 flat on second fl. 2 bdrms.; recently remodeled; heat included. Near 71 & Kedzie. \$450 mo. + security deposit. Call 925-9582.

HICKORY HILLS

1 bedroom heated apartment. Appliances. Modern apartment. \$390 plus security.

739-7789

Please call in English

HELP WANTED

MODELMAKER-PRODUCT

Full time opening for industrial design modelmaker with min. 5 yrs. exp. Downtown loc. Benefits included. 454-1116

Must speak English.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje

VIDEO REKORDERIUS

(312) 839-5829

Wholesale carpeting! Kilimai urmo kainomis; didžiulis sandėlis pilnas kilimų ritiniais ir atskirais gabalais. Turime viską, ko jums reikia. Duodame paskolą. Pirkite kilimus skambindami Romul po 6 v.v. 589-2349; palikite vardą ir tel. numerį.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8554

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
555-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski
767-0600

Home for sale by owner in Oak Lawn area; 6 rms., 3 bdrms; finished basement; 2 1/2 baths, 2 car detached garage. Call 599-6358.

RE/MAX REALTORS

GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

IEŠKO PIRKTI

Ieškau pirkti nedidelį namuką Chicago pietvakarių priemiestyje. Skambinti anksti rytą tel. 434-8235.

THE CHOSEN PEOPLE

A look into the past

Daniellius Ralys

Šioje anglų kalba knygoje autorius dr. D. Ralys istoriškai nagrinėja ryšį tarp baltųjų žydų tautos istorinio persekiojimo, net jų žudymo ir jų gyvastingumo per aštuoniolika šimtmečių „Diasporoje“. Knyga sudaro šeši skyriai. Paskutiniame daug rašoma apie Lietuvos žydus: Vytauto Didžiojo laikais, Nepriklausomoje Lietuvoje, Rusų ir Nacių okupacijose. Printed in Toronto, Canada. Kaina su persiuntimu 12 dol. Illinois gyventojai moka 12.80 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Tremtinė — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svečiantaui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

FILATELISTO NETEKUS

A.a. Vladui Biveiniui mirus Australijoje

Prie a. a. Vlado Biveinio karsto jo žmona Karolina, duktė Gražina Ona ir jos sūnus Justinas.

Australijos sostinėje Canberroje su šeima įsikūrus buvęs Vokietijoje Geesthachto tremtinių stovyklos komendantas Vladas Biveinis, ištarnavęs 24 metus Australijos valdinėje žemėlapio gamybos įstaigoje braižytoju, 1974 m. išėjo į užtarnautą poilsį. Buvęs Lietuvos kariuomenės 1-jo pėstininkų D.L.K. Gedimino pulko leitenantas, pasižymėjęs kaip taiklus šaulys, laimėjęs šaudymo varžybose pirmą vietą premijas. Pasitraukdamas iš tėvynės ir emigracijoje išsaugojo pilną Lietuvos pašto ženklų rinkinį. Australijos Lietuvių dienų šventės išstatydavo šį savo albumą, kuriame kaligrafiškai trumpai įrašė anglų ir lietuvių kalbomis atitinkamų svarbesniųjų laikotarpių istorinius faktus. Australijos spauda keliais atvejais labai palankiai atsiliepė apie V. Biveinio rinkinį.

Lankydami 1976-77 metų švartojė Australijoje, mudu su žmona ne tik dalyvavome Lietuvių dienų literatūros

vakare su mano kūryba, bet susitikome labai daug senų draugų ir pažįstamų, jų tarpe ir Vladą Biveinį su žmona Karolina. Tada Vladas buvo sveikas ir stiprus, labai linksmas ir patenkintas mūsų susitikimu. Bet 1979 m. buvo ištiktas širdies smūgio ir iš dalies suparaližuotas. Nevaldė dešinės rankos ir jo kaligrafiškas braižas nebuvo toks dailus. Tačiau ilgai pasveikęs Vladas vėl susirašinėjo su manim. Siuntinėjam jam įvairius pašto ženklus.

Vladas Biveinis buvo įsigijęs vasaros vilą prie Tabourie ežero, kažkur apie Sydney miestą. Čia jis mėgdavo mėskierioti. Šiame name jį buvo ištikęs širdies smūgis. Šių metų sausio 10 d. iš pat ryto jis jautėsi gerai ir buvo paėmęs vaistus nuo aukšto kraujo spaudimo. Jo žmona Karolina išgirdo kritimo bilses ir atbėgo patikrinti, bet rado vyrą jau be gyvybės ženklų. Iš profesijos medicinos sesuo, ji masažavo jam širdį ir darė dirbtinį kvėpavimą, bet be

pasekmių... Smūgis buvo žaibiškas.

Velionis buvo gimęs 1909 m. kovo 28 d. Liepojoje, Latvijoje. Taigi už poros mėnesių būtų sulaukęs 79 metų amžiaus. Mokėsi Zarasų gimnazijoje, bet brandos atestatą gavo Kaune, kur buvo persikėlęs „Aušros“ gimnazijoje 1932 metais. Tais pačiais metais įstojo į Karo mokyklą, kur man su juo teko susipažinti. Kartu baigėme 1934 m. Karo mokyklos XVI laidą. Vladas pateko į 1 pėst. pulką, ir po to mudu jau nebesimatėme iki mano atsilankymo Canberroje.

Į XVI Karo mokyklos laidos suvažiavimą 1984 metais St. Petersburge, Floridoje, velionis nesirijo vykti, nes sveikata buvo dar nevisai pagerėjusi, todėl baugino kelionės vargai, juoba, kad ir tuo metu kuone visur siautė teroristai.

Palaidotas Canberroje sausio 14 d. Velionio liūdi jo našlė Karolina duktė Gražina Ona su Vyru Eriku ir Vlado vaikaičiu Justinu bei dukraite Nemira. Liūdės jo ir visa Australijos lietuviškoji visuomenė, ypač pasigedama jo budėjimo prie Lietuvos pašto ženklų albumo. Reikia tikėtis, kad velionio šeima ir toliau pateiks apžiūrėjimui albumą parodų lankytojams ir mūsų valstybės pašto ženklai primins ir patį albumo sudarytoją Vladą Biveinį. Vladas paliko vertingą ilgiems metams paminklą, visam pasauliui primenantį mūsų tautos kentėjimus, okupacijas ir svetimųjų priespaudą. Tebūnie jam lengva Australijos svetinga žemė, kur jau daug lietuvių kaulų ilsisi! Visų jo kolegų XVI laidos karininkų, vardu tebūnie man leista čia pareikšti jo likusiems šeimoms nariams nuoširdžią užuojautą jų skausme. **Andrius Mironas**

VASARIO 16-TOJI TURGAUS AIKŠTĖJE

Keletas jaunuolių deginėja žvakutes, pasislėpusias tautinių spalvų stikluose. Žvakučių liepsnos išryškina Gedimino stulpus grindinyje prieš Picasso plieninę skulptūrą. Iškeliami plakatai anglų kalba, reikalaujantys laisvės Lietuvai bei primenantys pasauliui Lietuvos Nepriklausomybės 70 metų sukaktį, iš kurių 22 metai laisvėje, o 48 Sovietų vergijoje. Šis nepaprastas minėjimas ruošiamas Chicago lietuviško jaunimo Chicago miesto rotušės aikštėje (čia kartais vasarą vyksta ūkininkų turgus) Vasario 16-osios dienos išvakarėse. Chicago miesto centras tuo laiku ištuštėjęs, tik retkarčiais praužia autobusas, sučypia vieno, kito automobilio stabdžiai. Kai kur matyti skubančių, šiaurės vėjo genamų, praeivių siluetai. Prieš astuonias šį vakarą aikštėje renkasi daugiau lietuvių: vyresnių ir jaunesnių — viena jauna šeima su 6 mėnesių vaiku, susuputu į storą antklodę, — tai pats jauniausias dalyvis. Chicago amerikiečių spaudos atstovs guviai darbuojasi su foto aparatu. Susigūžę nuo vėjo, veda pokalbį prof. Vytautas Skuodis ir Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza. Iš viso tautiečių gal koks nepilnas pusšimtis, o tarp jų keletas smalsuolių amerikiečių. Nejučiomis kyla klausimas: o kur kiti Chicago ir jos priemiesčiuose patogiajai įsikūrę, nuo sovietinio siaubo pabėgę tautiečiai?

Apie 8 val. vakaro jaunimas išsiriškioja Picasso skulptūros pakopoje, atskirti, lyg geležine uždanga, nuo kitų dalyvių

spygliuota viela. Jų veiduose rimtis ir juoda kreida išpaista spygliuotos vielos juosta.

Staiga užviešpatauja tyla. Prasideda minėjimas. Kalba vienas studentas angliškai, o kitas lietuviškai. Jie paaiškina, kad jaunimas nutarė suruošti šį minėjimą, norėdamas atkreipti pasaulio dėmesį į sovietų padarytą ir daromą skriaudą lietuvių tautai ir į lietuvių vedamą kovą už laisvę. Jis pabrėžia, kad šiuo metu Vasario 16-oji yra minima Lietuvoje, o viso laisvo pasaulio jaunimas jungiasi su broliais ir sesėmis Lietuvoje, reikalaujanti laisvės Lietuvai. Šiuo žygiu jaunimas, susirinkęs pasaulio miestų aikštėse, kaip Chicagoje, Toronte, Paryžiuje, Bonnoje, Londone, Australijoje ir Pietų Amerikos miestuose, reikalauja laisvės Baliui Gajauskui, Viktorui Petkui, Nijolei Sadūnaiti, Petrui Gražuliui, kun. Alf. Svarinskui, kun. Sigitui Tamkevičiui ir visiems lietuviams, kenčiantiems kalėjimuose bei Sibire. „Todėl šios dienos išvakarėse“, tęsia jaunuolis, „mes jungiamės dvasioje į kenčiančios tautos kovą bei kančias, skelbdami 24 valandų bado streiką ir budėdami bei meldamiesi šioje aikštėje iki Vasario 16-os dienos 8 val. vakaro“.

Toliau kviečiamas kun. K. Kuzminskas, LKB Kronikos leidėjas, sukalbėti maldą. Po maldos jaunimas paprašo prof. vyty. Skuodį tarti žodį. Profesorius pabrėžia šio minėjimo ypatingą reikšmę Lietuvos laisvės reikalui. „Nesvarbu, kad čia susirinko tik saujelė žmonių,

bet svarbu, kad mes pasieksime amerikiečių spaudą, ir okupantas turės išgirsti mūsų šauksmą“, pareiškia Vyty. Skuodis. Jo žodžiai buvo verčiami į anglų kalbą. Po profesoriaus jautrios kalbos, jaunimas prabilo mūsų poetų žodžiais: „Graži tu mano brangi tėvyne, šalis kur miega kapuos didvyriai“, „Kelkite, kelkite“, „O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas laisvės nevertas, kas negina jos“. Jaunimo lūpomis į visus dalyvius kalbėjo Maironis, Kudirka ir kiti poetai. Ir piršosi mintis, kad, turint tokį puikų jaunimą, Lietuvos laisvės kova yra ir pasilikus prasminga. Jaunimo auka, kuri prasidėjo savanorių kova 1918 metais ir tęsėsi 1941 m. sukilime bei pokarinėje partizanų kovoje yra ir dabar tęsiama ir bus tęsiama, iki Lietuva vėl bus laisva. Sugiedojus „Marija, Marija“ ir Lietuvos himną, vyresnieji pradėjo skirstytis, o jaunimas su profesorium liko aikštėje, pasiryžę ištęsti 24 valandų bado streiką.

Važiuojant namo greitkelio, tolo Chicago dangoraižių siluetai, stiebiamiesi ir dangų. Liko aikštėje spygliuotos vielos paveikslas „išpušti“ jaunuolių veidai, o su jais ir Sibiro kančias, bet ne kovą už laisvę, baigęs profesorius Skuodis. Visą kelią link namų ausyse aidėjo vieno jauno daktaranto žodžiai: „Pasilikite čia aikštėje kartu su mumis, nors ir šalta, nes kun. Sigitui, kun. Alfonsui bei kitiems kaliniams Sibire dar šaltiau“. Taip, ir dar šaltiau buvo tiems, kurių lavonai gulėjo išmėtyti Lietuvos miestelių turgaus aikštėse bei Sibiro taigose.

a.j.s.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1988 m. vasario 20 d. Chicagoj mirė

A.†A.

Lietuvos kariuomenės generalinio štabo pulk. leit.

KAROLIS DABULEVIČIUS-DABULIS

Gimė 1898 m. spalio 9 d. Gudžiškių kaime, Marijampolės apskrityje. Amerikoje išgyveno 39 metus.

Liko giliai nuliūdime duktė Ligija, žentas Petras Ambutas; duktė Rita, žentas Romas Fabijonas, 10 anūkų ir 2 proanūkai; sesuo Katrina su šeima Lietuvoje; dukterėčia Evelyn Norbut su šeima; sūnėnas Vincas Valenta su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė LKVS Ramovėi. Kūnas bus pašarvotas vasario 23 d. nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 St. Chicago, IL. Atsisveikinimas bus vasario 23 d. 7:30 val. vak.

Laidotuvės bus vasario 24 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus išlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterys, žentai, anūkai ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

RIČARDAS SAKADOLSKIS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1988 m. vasario 20 d., sulaukęs 48 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Romas su žmona Emilija, dėdė Stasys Radzionis su šeima, teta Elena Radzevičiūtė ir kiti giminės Lietuvoje, JAV ir Kanadoje.

Velionis buvo brolis a.a. Česlovo ir sūnus a.a. Juozo ir Izabelės Sakadolskių.

Laidotuvės įvyks šiandien, vasario 23 d. Iš Ocwieja koplyčios 4256 S. Mozart Ave. 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Norintys a. a. Ričardą prisiminti, kviečiami aukoti Illinois universiteto Lituanistikos katedrai.

Nuliūdę: brolis, brolienė, dėdė, teta ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

A.†A.

PAUL J. PASK

Gyveno Oak Lawn, IL.

Mirė 1988 m. vasario 21 d., sulaukęs 94 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Albert, dukros: Lorraine Unites su vyru Albert, Frances Butkus su vyru Phillip, keturi anūkai ir proanūkai.

Kūnas pašarvotas antradienį, vasario 23 d. nuo 3 iki 10 v.v. Andrew J. McGann & Son koplyčioje, 10727 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 24 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į St. Catherine of Alexandria parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, dukros ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Andrew J. McGann & Son. Tel. 783-7700.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

SAKMĖS APIE KORNETO KRISTUPO RILKĖS MEILĘ IR MIRTĘ. Poezija. Rainer Maria Rilke. Vertė Henrikas Nagys. 54 psl. ...	\$12.00
LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940. Vytenis Statkus. 1040 psl.	\$27.00
DALIA, romanas. Vacys Kavaliūnas. 236 psl. .	\$7.00
NUO BIRUTĖS KALNO, poema. Maironis. 45 psl.	\$6.00
RUDENIS IR PAVASARIAI, I, II, III tomiai. Romanai. Albinas Baranauskas.	\$10.00
BALSAS IŠ LAISVĖS KAPO, poezija iš Gulagų. Spaudai paruošė Jonas Dainauskas. 238 psl.	\$7.00

Pastaba. Užsakant knygas per pašta. pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. vasario mėn. 23 d.

5

A.†A.

BERNICE RUTKAUSKIENĖ

KLASTAUSKAITĖ

Gyveno Chicagoje, Gage Park, apylinkėje.

Mirė 1988 m. vasario 20 d., 5:20 val. ryto, sulaukusi 80 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje Šiaulių apskrityje. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Augustas; duktė Irene Kennedy ir žentas Clyde; anūkas Patrick Kennedy su žmona Diane, proanūkė Danielle ir kiti giminės.

Velionė buvo našlė a.a. Augusto Rutkausko. Kūnas buvo pašarvotas pirmadienį, vasario 22 d. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, vasario 23 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, duktė, žentas, anūkas ir proanūkė.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

Brangiam Broliui

A.†A.

RIČARDUI SAKADOLSKIUI

Amžinam Poilsui užmerkus akis, jo broliui ROMUI ir EMILJAI SAKADOLSKIAMS reiškiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

G. T. International, Inc.
Algis Grigas ir
Rūta Pauperienė

GAIDAS-DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Juozas Giedraitis, Tautos Fondo valdybos pirmininkas, atvykęs į Vliko tarybos posėdį duoti apyskaitų, lanko savo draugus ir pažįstamus Chicagoje. Apisitojęs pas Joną Saką. Ta proga jis aplankė „Draugo“ redakciją ir pasikalbėjo apie savo veiklą Tautos Fonde.

x Vakaronė kovo 4 d. Jaunimo centro kavinėje bus su kun. Leono Zarembos paskaita tema „Lietuvos krikštas ir kas po to“. Visi kviečiami vakaronėje dalyvauti.

x Video filmas apie Dievo Motinos apreiškimus Medjugorje Jugoslavijoje, bus rodomas šį penktadienį, vasario 26 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Kun. Kęstutis Trimakas atsakinės į klausimus. Bus automobilių apsauga. Visi kviečiami.

x Valdas Adamkus, JAV Aplinkos apsaugos Vidurio Vakarų regiono direktorius, neseniai tarnybiniiais reikalais lankėsi Maskvoje. Turėjo progos viešėti ir Lietuvoje. Petro Petručio pasikalbėjimas su Valdu Adamkum bus girdimas šios savaitės „Margučio“ radijo laidoje. Pasikalbėjimo transliavimas bus pradėtas antradienio, vasario 23 d., programoje.

x Kaziuko mugės atidarymą kovo 6 d. 10 val. ryto Jaunimo centre praves „Aušros Vartų“ skaučių tuntas. Mugė atidaryti yra pakviestas Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza.

x Pensininko sveikatos pagrindai – gail. sesers Elenos Peržinskienės pranešimas Alvu do pažmonyje Lietuvio sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Kun. Juozo Juozevičiaus kilnios mintys, maldos už gyvus ir mirusius ir palaiminimas. Gydytojo atsakymai į sveikatos reikalus paklausimus. Kraujospūdis matavimas. Religinis video filmas. Alvu do gėrybėmis pasivaisinimas. Visi laukiami.

x Kun. Antanas Rubšys praves dvasinio susikaupimo dieną Ateitininkų namuose kovo 26 dieną. Norintieji dalyvauti prašomi registruotis pas Jadvygą Damušienę tel. 460-8001.

x Kun. A. Grigaitis, Putnam, Conn., lietuviškos spaudos rėmėjas, pranešdamas prenumeratą, pridėjo ir 25 dol. auką. Kun. A. Grigaičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciu.

x Prof. Jack J. Stukas, Wathung, N.J., visuomenininkas, „Draugo“ nuoširdus rėmėjas, pranešdamas prenumeratą, pridėjo 25 dol. auką su laišku: „Lietuviui nėra nieko brangesnio už savąją spaudą! Linkiu Jums dar ilgai gyvoti ir žadinti mus tautiečius dirbti ir aukoti brangiai tėvų žemei“. Prof. J. Stukui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką ir mielus žodžius tariame nuoširdų aciu.

x Liucija Stasiūnienė iš Chicago su prenumeratorės prašymo mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. dienraščio paramai. L. Stasiūnienė įrašė į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Inž. Gediminas Biskis, Clarendon Hills, Ill., lietuviškos spaudos rėmėjas, pranešdamas prenumeratą, atsiuntė visą šimtinę. G. Biskui, mūsų garbės prenumeratoriui ir rėmėjui, tariame nuoširdų aciu.

x Tautos Fondo pirminkas J. Giedraitis šiomis dienomis lankosi Chicagoje. Pereitą šeštadienį dalyvavo Vliko – Tautos Fondo posėdyje, o šį trečiadienį, vasario 24 d., 5:30 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose padarys pranešimą Tautos Fondo reikalais. Taip pat naujai išrinktas Vliko tarybos pirmininkas G. Lazauskas praneš apie įvykusį Vliko tarybos posėdį, pirmininko rinkimus ir valdybos ateities planus. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

x Bronytė Barakauskaitė, Loreta Deveikytė ir Rasa Plioplytė atliko meninės programos dalį Korpl' Neo-Lithuania rengiamame Nepriklausomybės šventės minėjime, kuris buvo sekmadienį, vasario 21 d., 3 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Kalbėjo Vytautas Kasniūnas. Jaunosios akademikės atliko Lietuvos vaizdų ir eilėraščių montažą.

x Joniškėčių labdarybės ir kultūros klubo susirinkimas bus kovo 1 d., antradienį, Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vakarėlis. Visus narius kviečia valdyba dalyvauti.

x Tautos Fondas praneša, kad pereinamąjį metų – 1987 – aukotojų sąrašai šiemet bus paskelbti vėliau negu paprastai. Tautos Fondas pereiną į kompiuterių sistemą ir tas procesas užtrunka šiek tiek ilgiau negu numatyta. Bet pranešimai bus išsiųsti.

x Jungtinis Pabaltiečių komitetas vasaros darbui ieško studentų, kurie norėtų padirbti vasarą ir palaikyti santykius su oficialiais valdžios pareigūnais. Turi turėti savo automobilį ir šiek tiek suprasti apie politiką. Savo gyvenimo darbų ir ieško mokslo aprašymą siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai arba skambinti Gintai Palubinskaitė tel. 301-340-1954.

x Pranas Mickus, Longueuil, P.Q., Kanada, praneš prenumeratą su 20 dol. auką dienraščio. Pr. Mickų skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Julius Žyvatkauskas iš Chicago, mūsų nuoširdus rėmėjas, su prenumeratorės prašymo čekiu atsiuntė ir 20 dol. „Draugo“ stiprinimui. J. Žyvatkauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

x Stasė Vaišvilienė, Chicago, Ill., „Mūsų vaiko“ redaktorė, pranešdama „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. St. Vaišvilienė skelbiame garbės prenumeratorę, o už paramą savaip spaudai labai dėkojame.

x Žurn. Stasys Pieža, North Judson, Ind., Lietuvių katalikų spaudos direktorius, lankėsi „Drauge“ ir įteikė 25 dol. auką už kalėdines korteles. Nuoširdus aciu.

x Kazys Česna, Worcester, Mass., su prenumeratorės prašymo čekiu atsiuntė ir 25 dol. dienraščio paramai. K. Česną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdus aciu.

x Genovaitė Kaufmanienė, Springfield, Va., Jonas Strijauskas, St. Petersburg, Fla., Alice Lopez, Miramar, Fla., Jonas Jurkūnas, St. Petersburg Beach, Fla., P. Murinienė, Melrose Park, Ill., D. Panaras, Grand Park, Ill., V. A. Mažeika, Deerfield Beach, Fla., Juozas Žilionis, Cleveland, Ohio, Julia ir Gintas Taorai, Cleveland, Ohio, S. Kiršinas, Toronto, Kanada, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Rūta ir inž. Kęstutis Sušinskai, Lockport, Ill. John Pankus-Pabedinskis, Westchester, Ill., Juozas P. Laukaitis, Arlington, Va., Domas Lapkus, Palos Hills, Ill., Gedas Kaunas, Redondo Beach, Cal., I. Sakalauskas, Lake Geneva, Wisc., Maria Pužauskas, La Crescenta, Cal., A. ir J. Musteikiai, Lariat Motel, Falton, Nevada, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

Cicero Lietuvių Bendruomenės Vasario 16-tosios dienos minėjimo programos atlikėjai ir valdyba. Sėdi iš kairės: pirm. Raimundas Rimkus, Ona Venclovičienė, Genė Gečienė, stovi: Danutė Pareigienė, muz. Manigirdas Motekaitis, Vida Kuprytė, sol. Laima Stepatienė, kun. Jurgis Šarauškas, Alvida Baukute, Mindaugas Baukus ir Kostas Dočkus. (Nėra paskaitininko Petro V. Kisieliaus).

Nuotr. Jono Kuprio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DIDINGAS KONSULATO PRIEMIMAS

Generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza su lietuvių organizacijų talka vasario 19 d., minint Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 70 metų sukaktį, surengė priėmimą Illinois universiteto salėje. Kadangi šiame universitete yra lituanistinių studijų katedra, tai salė buvo gauta nemokamai. Universiteto patarnautojas drauge su lietuvių talka paruošė gausias vaišes su lietuvišku raguoliu, sūriu ir daugeliu kitų skanėstų.

x P. ir A. Ausiūrai, New Buffalo, Mich., pranešdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 25 dol. auką. P. ir A. Ausiūrus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą labai dėkojame.

x Augustinas Kuolas, Oakville, Ont., Kanada, atsiuntė mokesčių už tris „Draugo“ metines prenumeratas ir palinkėjo geriausius 1988 metų. Labai aciu.

x Šakių apskrities klubas, Chicago, Ill., per Antaną Liudžių įteikė 50 dol. auką „Draugo“ palaikymui. Nuoširdus aciu už savos spaudos rėmimą.

x Marija Barienė, Adolfina Pranevičiūtė, Donė Gaurilius, Chicago, Ill., buvo atvykusios į „Draugą“ ir kiekviena paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai aciu.

x Dr. Katilutė-Boydstonienė iš Chicago lankėsi „Drauge“, įsigijo naujausius leidinius, o už kalėdines korteles paaukojo 14 dol. Nuoširdus aciu.

x Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., atsiuntė 20 dol. „Draugo“ paramai, 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir pranešė „Draugo“ prenumeratą 1988 metams. V. Klova skelbiame garbės prenumeratorium, o už aukas labai dėkojame.

x Rūta ir inž. Kęstutis Sušinskai, Lockport, Ill. John Pankus-Pabedinskis, Westchester, Ill., Juozas P. Laukaitis, Arlington, Va., Domas Lapkus, Palos Hills, Ill., Gedas Kaunas, Redondo Beach, Cal., I. Sakalauskas, Lake Geneva, Wisc., Maria Pužauskas, La Crescenta, Cal., A. ir J. Musteikiai, Lariat Motel, Falton, Nevada, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

dejos ir kitataučius giriant lietuvių, kad mūsų šalis moka taip vieningai veikti. Šį pobūvį organizuojant daug pasitarnavo rengėjų komitetas, kurio pirmininkė B. Jasaitienė. Jai talkino M. Marcinkienė, B. Vindašienė, J. Damušienė, E. Ozelenė, A. Vadeišienė, Ant. Paužolis, J. Ivauskienė, J. Kerelienė, K. Jėčius, S. Endrijonienė, J. Polikaitis, L. Maskoliūnas, Edm. Vengianskas, Ant. Repšienė, Ant. Judvalkis, Vl. Išganaitis, J. Žygas ir P. Petrutis.

Svečiai vaišinosi pora valandų. Kai kurie kitataučiai apsirūpino leidiniais apie Lietuvą, kurie buvo išdėstyti ant stalo. Čia buvo ir Lietuvos Kat. Bažnyčios kronika. Buvo susirinkusių ne vien iš Chicago, bet ir atvykusių iš priemiesčių ir toliau. Kai kurie, kandidatuojantieji ateinančiuose rinkimuose amerikiečiai išsiskubino greičiau, lankyti kitus renginius.

Pažymėtina, kad daugelis konsulų raštu atsiuntė sveikinimus, pareikšdami, kad tą dieną su išvykę ar dėl kitų priežasčių negali dalyvauti. Atsiuntė mūsų gen. konsulius sveikinimus ir miesto meras bei kongresmanas Frank Annunzio.

Renginys buvo sėkmingas. Norima ir ateinančiais metais kaupti panašaus rūpumo. Šiemet rengiant daug padėjo ir prof. Br. Vaškelis, lituanistinės katedros vadovas.

Juoz. Pr. MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖ MOKYKLĄ MINI VASARIO 16-TĄJĄ

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje mokykloje veikia lituanistinės klasės. Lituanistinės klasės. Lituanistinės klasės. Lituanistinės klasės.

Priėmimas buvo plataus masto, gerai suplanuotas. Gir-

Dalyvių dalis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo vasario 14 d. Chicagoje. Minėjimą rengė Chicagoje Lietuvių Taryba.

Nuotr. J. Tamaličia

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

– Žurn. Vytautas Meškauskas šių metų vasario 27 d. sulaukia 75-rių metų amžiaus. Gimęs 1913 m. vasario 27 d. Kupiškėje. Mokėsi Jėzuitų gimnazijoje, studijavo Vytauto D. universitete teisę. Vokietijoje pasireiškė kaip žurnalistas, redaktorius ir „Minties“ leidejas Memmingene. Atvykęs į JAV kas savaitę rašo politines apžvalgas „Dirvoje“. Šiuo metu išėjęs į pensiją ir gyvena Floridoje, bet spaudos darbų neapleidžia.

– Lietuvių Bendruomenės Seattle apyl. ataskaitinis susirinkimas bus Inos ir Jim Bray namuose kovo 10 d. 7:30 val. vak.

– JAV LB krašto valdyba yra pakvietusi prie Illinois universiteto veikiančios Lituanistikos katedros vadovybę akademiniu požiūriu prižiūrėti dr. Sauliaus Sužiedėlio vykdomą mokslinės studijos rašymą apie įvykius Lietuvoje II pasaulinio karo metu. Katedros vadovas prof. dr. Br. Vaškelis kvietimą priėmė ir sudarė patariamąją mokslininkų komisiją: prof. dr. Benediktas Mačiuika, prof. dr. Leonas Sabaliūnas ir prof. dr. Vytautas S. Vardys. Komisija

prižiūrės studijos rašymą ir autoriui talkins patarimais, konstruktyvia kritika, mokslinių šaltinių ir prieitų išvadų vertinimu.

– Seattle, Wash., Lietuvių Bendruomenės apylinkės laikraštelyje „Tulpė Times“ rašoma trumpai, bet nuosekliai apie Užgavėnių, Gavėnios ir Velykų papročius Lietuvoje. Tai naudinga susipažinti ypač jaunajai kartai, kuri lietuviškų tradicijų nežino.

– Seattle, Wash., tautinių šokių grupė „Lietutis“, vadovaujamas Zitos Petkienės, atidžiai mokosi tautinių šokių ir rengiasi dalyvauti Pas. lietuvių tautinių šokių šventėje Hamiltone, Kanadoje, liepos 3 d. Pradėjo šokius Nijolės ir Vidmanto Raišių garaže, kur buvo tik šėsi šokėjai, o dabar turi 32 šokėjus, kurie sąžiningai dalyvauja repetitijose kas savaitę. Be to, „Lietutis“ yra išleidęs „T-shirt“ su „Lietučių“ emblema. Juos galima įsigyti pas Marytę Oksaitę, tel. 322-8198.

– Kino žvaigždė Ann Jillian – Jūratei Nausėdaitėi lankantis Seattle, Wash., mieste ir rengiasi dalyvauti apie moterų krūtinės vėžį, po paskaitos jai gėlių puokštę įteikė lietuvių vardu Dana Trima-kienė.

tinei mokyklai vadovauja mokytoja Bronė Prapuolenienė, o padeda dar kelios mokytojos. Nors mokinių skaičius mažėja, bet dar yra šiais metais 50 mokinių lituanistinės klasės. Šios lituanistikos mokytojos su-ruošė Vasario 16 d. Nepriklausomybės šventės 70 metų sukakties minėjimą visai mokyklai. Programos metu buvo teikiama paaiškinimai ir anglų kalba.

Atidarė mokytoja Rūta Jautokienė, buvo įneštos vėliavos tautiniais drabužiais apsirengusių mokinių ir sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. Vitas Mikolaitis, prašydamas Aukščiausią laiminti lietuvių pastangas, kad jie greičiau atgautų laisvę.

Vasario 16 akta perskaitė 7 skyriaus mokinys Andrius Prialgas. Toliau mokytoja R. Jautokienė paaiškino, kokią sukaktį šiandien minime, būtent lygiai 70 metų nuo tos dienos, kai Lietuvos Taryba paskelbė Vilniuje šį aktą, atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau šiandien Lietuva jau 48 metaineša vergijos jungą. Mes turime dirbti, kad ji vėl būtų laisva.

Mokyklos vedėja ses. Margarita savo žodyje priminė, kad visi lietuviai prisimena šią šventę. Nors dabar Lietuva nėra laisva, bet lietuviai stengiasi išlaikyti savo kalbą, tradicijas ir papročius. Lietuva yra Marijos žemė ir tikisi vėl atgauti laisvę.

LB Marquette Parko apylinkės valdybos pirmininkas Jonas Leveckas savo žodyje priminė, kad Lietuva po 120 vergijos metų atgavo laisvę, būkime tikri, kad ji ir vėl bus laisva, tik visiems reikia dirbti.

Po to prasidėjo meninė dalis, kuriai vadovauti buvo pakviesta Arista Strungytė, 7 klasės mokinė.

Buvo atliktas mokytojos R. Kučienės parašytas ir mokytojos Onos Jagelienės paruoštas montažas iš Maironio patriotinės poezijos. Dalyvavo 7 mokiniai. Buvo deklamuojami garsieji Maironio eilėraščiai: Lietuva brangi, Trakų piliis, Nebeužvenksi upės bėgimo, Užtraukim naują giesmę ir užbaigė Apsaugok Aukščiausią tą mylimą šalį. Deklamavo ryškia gražia lietuvių kalba. Tai parodo, kiek darbo ir pastangų jų mokytojos įdėjo išmokydamas jaunąją kartą taip gražiai deklamuoti.

Mokytoja R. Jautokienė parodė skaidres iš Lietuvos, dviem kalbom paaiškindama matomus vaizdus. Po visų akis slinko mūsų senieji miestai – Vilnius, Kaunas, Trakų atstatyta pilis su bažnyčių bokštais ir gražiais gamtos vaizdais, palikdami gilią įspūdį jauniems žiūrovams. Paibaigė dainų programą atliko mokinių choras. Dirigentui Polikacijui neatvykus, jiems vadovavo Daina Dumbrienė.

Po minėjimo mokiniai išsiskaidė po klases pamokų užbaigti, o svečiai ir mokytojos susirinko į lituanistinį mokytojų kambarį, kur buvo jiems paruoštos pačių mokytojų pastangomis jaukios vaišės ir kavutė. Čia taip pat atsilankė kelios sesės ir pasaulietės mokytojos. Visi nuoširdžiai pabendraavo.

Tenka pripažinti, kad mokytojų pasiaukojimo dėka mokyklos lietuviai turi progos mokytis tėvų kalbos, pažinti Lietuvą ir jos kultūrą ir tuo būdu išaugti susipratusiai lietuviams. Juk mes visi to ir trokštame. Padėka joms ir tėvams.

A. P. B.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadi. 9 v. r. iki 1 val. d.